

Levitikọs

Aja nsure ọkọ

¹ ONYENWE ANYÌ sitere n'ụlọ nzute ahụ kpọ Mosis oku, gwa ya si, ² "Gwa ụmụ Izrel si, 'Mgbe onye ọbụla n'ime unu wetaara ONYENWE ANYÌ onyinye, ka onyinye ọ ga-eweta buru anụ ụlọ si n'etiti igwe ehi maọbụ igwe ewu na aturu.

³ " 'Ọ buru na ọ bu onyinye aja nsure ọkọ* e wetara site n'igwe ehi, ọ bu oke ehi nke na-enweghi ntupọ ka ọ ga-eweta. N'onu ụzọ ụlọ nzute ka ọ ga-eweta ya, ka ọ buru ihe ONYENWE ANYÌ ga-anabata. ⁴ Onye ahụ wetara ya ga-ebikwasị aka ya n'isi anụ aja nsure ọkọ ahụ, a ga-anabata ya maka iji kpuchie mmehie ya. ⁵ Nwoke ahụ ga-egbu nwa oke ehi ahụ n'ihu ONYENWE ANYÌ. Ụmụ ndi ikom Erọn, bu ndi nchụaja ga-ewere ọbara ya fesa ya n'akuku niile nke ebe ichu aja, n'onu ụzọ e si abata ụlọ nzute ahụ. ⁶ I ga-agba ehi aja nsure ọkọ ahụ akpukpọ, bokasia ya ntakiri ntakiri. ⁷ Ụmụ Erọn, ndi nchụaja ga-etinye ọkọ n'ebe ichu aja ahụ, doo nku n'usoro n'elu ya. ⁸ Mgbe ahụ, ụmụ Erọn ndi nchụaja ga-atukwasị akuku ehi ahụ niile, na isi ya, na abuba ya, n'elu nku ahụ na-enwu ọkọ n'ebe ichu aja

* **1:3** 1:3 Aja nsure ọkọ Ọ bu ụzọ anụ atọ ka a na-eji achu aja nsure ọkọ, nke a na-adaba dika aka si ruo onye ahụ na-achu aja. Nke mbu bu ehi, nke diri ndi ọgaranya. Ọzokwa, bu ewu na aturu, ma banyere ndi ogbenye, ihe ha ga-eweta bu nnunu nduru ma ọ bu kpalakwukwu. Lev 1:3,10,14; 5:7; 12:8; Luk 1:24

ahụ. ⁹ Ma a ga-asacha ihe ndị dị n'ime afọ ya, na ụkwụ ya mmiri. Onye nchụaja ga-akpọ ha niile ọkụ n'ebe ichụ aja ahụ. Ọ bụ onyinye aja nsure ọkụ, onyinye e nyere site n'ọkụ nke dị ezi uto nye ONYENWE ANYỊ.

¹⁰ “ Ọ buru na onyinye aja nsure ọkụ ahụ si n'igwe ewu na aturu, ọ ga-aburiri mkpi maobu ebule na-enweghi nkwaru. ¹¹ Onye wetara ya ga-egbu ya n'ihu ONYENWE ANYỊ n'akuku ebe ichu aja chere ihu n'ugwu. Umụ ndi ikom Eron, bu ndi nchujaja, ga-efesa obara ya n'akuku niile nke ebe ichu aja ahụ. ¹² Mgbe nke a gasiri, onye ahụ wetara ya, ga-abo ya. Onye nchujaja ga-ewere akuku ya niile, na isi ya, na abuba ya tukwasi ha n'elu nku ahụ na-enwu oku di n'ebe ichu aja. ¹³ Ma ihe ndi di n'ime afọ ya, na ukwu ya, ka onye ahụ ga-asa mmiri, tupu onye nchujaja eweta ha niile kpo ha oku n'ebe ichu aja. Ọ bụ onyinye aja nsure oku, onyinye e nyere site n'okụ, nke isisi ya di ezi uto nye ONYENWE ANYI.

¹⁴ “ Ọ buru na onyinye o na-enye ONYENWE ANYI dika aja nsure oku bu site n'umu anu ufe, o ghaghi ibu nduru, maobu nwa kpalakwukwu. ¹⁵ Onye nchujaja ga-ewebata anu ufe ahụ n'ebe ichu aja, tubipu isi ya, wusa obara ya n'akuku ebe ichu aja. ¹⁶ Ọ ga-ewepu akpa nri ya, na ihe di ya n'ime, tunye ha n'akuku owuwa anyanwu nke ebe ichu aja ahụ; ebe a na-ekposa ntụ. ¹⁷ Ọ ga-ajide nku ya abuo nyawaa ha, ma o gaghi anyakapucha ha. Mgbe ahụ, onye nchujaja ahụ ga-akpo ya oku n'elu ebe ichu aja. Ọ bụ aja nsure oku, onyinye e nyere site n'okụ, nke isisi ya di ONYENWE ANYI ezi uto.

2

Aja mkpuru ọka

¹ “Mgbe onye ọbụla wetaara ONYENWE ANYỊ onyinye mkpuru ọka, onyinye ya ga-abụ nke ezi ụtụ ọka a kworo nke oma. Ha ga-awukwasị ya mmanụ oliv, tinyekwa ihe nsure oku na-esi isi uto n’elu ya, ² ọ ga-ebutere ya umu Eron ndi nchujaja. Onye nchujaja ga-ekpoju utu ọka na mmanụ ahụ n’aka, tinyekwara ihe nsure oku na-esi isi uto niile ahụ, kpoo ihe ndi a oku dika oke ncheta* n’elu ebe ichu aja. O ga-abukwa onyinye nsure oku, nke na-esi isi uto nye ONYENWE ANYỊ. ³ Ma nke foduru n’onyinye ọka ahụ bu nke Eron na umu ya. O bu oke dikarisiri nsọ nke onyinye nsure oku niile echere n’ihu ONYENWE ANYỊ.

⁴ “O buru na onyinye mmadu wetara bu achicha eghere n’ite e ji eghe ihe, ọ ga-abu nke e ji ezi utu ọka a kworo nke oma mee. O ga-abu ogbe achicha agwara mmanụ oliv nke a na-ejighi ihe na-eko achicha† mee, maobu achicha mbadamba e tere mmanụ nke a na-ejighi ihe na-eko achicha mee. ⁵ O buru na onyinye mmadu wetara bu achicha e ghere eghe, achicha ahụ aghaghị ibu nke e mere site n’ezi utu ọka a kworo nke oma, nke a gwakotara mmanụ, nke na-enweghi ihe na-eko achicha n’ime ya. ⁶ Nyawasia ya, wukwasị ya mmanụ n’elu, ọ bukwa onyinye mkpuru ọka. ⁷ O buru

* **2:2** 2:2 Nke nochiri anya utu ọka ahụ niile † **2:4** 2:4 Ihe na-eko achicha O bu naani n’oge aja udo na mmemme izu asaa, ka a na-etinye ihe na-eko achicha n’utu ọka a na-eweta. Lev 7:13; 23:17

na onyinye mkpuru oka gi bu ihe e siri n'ite, o ghaghị ibu ezi utu oka a kworo nke oma, e tinyeturu mmanu oliv. ⁸ I ga-ebute onyinye mkpuru oka ahụ bunye ya onye nchaja. O ga-eche ya n'ihu ONYENWE ANYI n'ebe ichu aja. ⁹ Onye nchaja ga-ekporo ufodu n'aka dika oke ncheta n'ime onyinye oka ahụ, kpoo ya oku n'elu ebe ichu aja dika aja e surere n'oku, nke isisi ya na-atọ ONYENWE ANYI ezi utu. ¹⁰ Ma nke foduru n'onyinye oka ahụ bu nke Eron na umu ya. O bu oke dikarisiri nsọ nke onyinye nsure oku niile echere n'ihu ONYENWE ANYI.

¹¹ “ ‘Unu etinyela ihe na-eko oka obula n'onyinye mkpuru oka unu na-enye ONYENWE ANYI, n'ihu na unu ekwesighi ikpo ihe na-eko achicha maobu mmanu anu oku n'onyinye nsure oku unu na-enye ONYENWE ANYI. ¹² Unu nwere ike nye ONYENWE ANYI achicha e ji ihe na-eko achicha na mmanu anu mee n'oge onyinye owuwe ihe ubi, ma a gaghị eme otu a n'oge onyinye ochuchu aja nsure oku, nke na-esi isi utu. ¹³ Unu aghaghị itinye nnu‡ n'ime onyinye mkpuru oka obula unu na-enye. Unu ahapula ogbugba ndu Chineke unu n'onyinye mkpuru oka unu. Tinyenu nnu n'onyinye unu niile.

¹⁴ “ ‘O buru na onyinye mkpuru oka i na-ewetara ONYENWE ANYI bu mkpuru mbu nke ubi gi, site n'oka ohuru gi weta oka a suru asu, maobu nke a huru n'oku. ¹⁵ Tinye ya mmanu na uda na-esi isi utu. O ga-abu onyinye oka. ¹⁶ Onye nchaja ga-ewere oke ncheta n'ime oka ahụ a

‡ **2:13** 2:13 Nnu Nnu na-echekwa ihe ka o ghara imebi.

surụ asụ, nke a gwara mmanụ na ụda na-esi isi uto, dika onyinye nsure oku nye ONYENWE ANYI.

3

Aja Udo

¹ “O buru na onye obula achoo inye onyinye aja udo, o nwere ike jiri anu ulo si n’igwe ehi, oke ehi maobu nwunye ehi. Ma anu ahụ o ga-ewebata n’ihu ONYENWE ANYI aghaghi ibu ehi na-enweghi nkwaru. ² Onye ahụ wetara ya, ga-ebikwasị aka ya n’isi anu ahụ, gbuo ya n’onu uzo ulo nzute. Mgbe ahụ umu Eron ndi ikom, bu ndi nchujaja,* ga-efesa obara ya n’akuku niile nke ebe ichu aja. ³ Site n’onyinye aja udo, i ga-eweta onyinye nsure oku nye ONYENWE ANYI: abuba niile kpuchiri ihe di n’ime afo ya, na abuba niile nke metutara ha, ⁴ akuru ya abuo na abuba nke di n’elu ha ruo n’akuku ukwu ya, na umeju ya na abuba kpuchiri umeju ya, nke o ga-ewepu ya na akuru ya. ⁵ Mgbe ahụ, umu Eron ga-esunye ha oku n’elu aja nsure oku a tukwasiri n’osisi e sunyere oku, o bu onyinye nsure oku, nke na-esi isi uto nye ONYENWE ANYI.

⁶ “O buru na onyinye aja udo a na-achuru ONYENWE ANYI bu site n’igwe ewu maobu aturu, o ghaghi ibu mkpi maobu nne ewu na-enweghi ntupo. ⁷ O buru onyinye aturu, onye ahụ ga-ewebata ya n’ihu ONYENWE ANYI. ⁸ O ga-ebikwasị aka ya n’isi aturu ahụ, gbuo ya n’onu uzo ulo nzute. Ndi nchujaja, umu Eron, ga-efesa obara ya n’akuku niile nke ebe ichu aja ahụ. ⁹ I ga-esite

* **3:2** 3:2 Lev 1:5

n'onyinye aja udo a, weta onyinye nsure oku nye ONYENWE ANYI: abuba ya, na abuba niile di n'odudu ya nke a ga-esite n'akuku okpuku azu ya beputa, na abuba kpuchiri ihe di n'ime afo ya; na abuba niile nke metutara ha, ¹⁰ na akuru ya abuo, na abuba kpuchiri ha ruo n'akuku ukwu ya, na umeju ya, na abuba kpuchiri ya; nke o ga-ewepu ya na akuru ya. ¹¹ Onye nchujaja ga-akpo ha oku n'ebe ichu aja dika ihe oriri, onyinye nsure oku nye ONYENWE ANYI.

¹² “O buru na onye obula eweta ewu dika onyinye o na-eche n'ihu ONYENWE ANYI, ¹³ o ga-ebikwasị aka ya n'isi ewu ahụ, gbuo ya n'onu uzọ ulọ nzute. Umụ Eron ndi ikom ga-efesa obara ya n'akuku niile nke ebe ichu aja. ¹⁴ O bu site n'onyinye nke i wetara ka i ga-esi chee onyinye nsure oku nye ONYENWE ANYI: abuba niile kpuchiri ihe di n'ime afo ya na abuba niile metutara ha, ¹⁵ na akuru ya abuo, na abuba kpuchiri ha ruo n'akuku ukwu ya, na ihe kpuchiri umeju ya; nke o ga-ewepu ya na akuru ya. ¹⁶ Onye nchujaja ga-akpo ha oku n'elu ebe ichu aja dika ihe oriri, onyinye nsure oku, nke na-esi isi utọ. Abuba niile bu nke ONYENWE ANYI.

¹⁷ “Iwu ndi a ga-adigide site n'ogbo ruo n'ogbo. Unu ga-edebezu ya n'ebe obula unu bi. Unu agaghị eri abuba maobu obara obula.”†

4

Aja mmehie, na usoro aja ndi ozọ

† 3:17 3:17 Lev 7:25-26; 17:10-14.

¹ ONYENWE ANYI gwara Mosis si, ² “Gwa ụmụ Izrel okwu, si ha, ‘Mgbe onye ọbụla mehiere na-amaghi ama, megide ihe ọbụla ONYENWE ANYI nyere n’iwu:

³ “Ọ bụrụ na onye nchụaja e tere mmanụ emehie na-amaghi ama, si otu a weta ikpe ọmụma n’isi ọha mmadụ. Ọ ga-ewetara ONYENWE ANYI otu oke ehi na-enweghi ntụpọ dika aja mmehie, n’ihi mmehie ahụ o mere. ⁴ Ọ ga-ewere oke ehi ahụ bịa n’ọnu ụzọ ụlọ nzute, n’ihu ONYENWE ANYI. Ọ ga-ebikwasị aka ya n’isi ya, gbuo ya n’ebe ahụ n’ihu ONYENWE ANYI. ⁵ Mgbe ahụ, onye nchụaja e tere mmanụ ga-eburu ụfọdụ ọbara oke ehi ahụ baa n’ime ụlọ nzute. ⁶ Ọ ga-edenye mkpisiaka ya n’ime ọbara ahụ, fesa ya ugboro asaa n’ihu ONYENWE ANYI, n’ihu akwa mgbochi nke ebe nsọ ahụ. ⁷ Onye nchụaja ga-etekwasị ụfọdụ ọbara ahụ na mpi di n’ebe ichụ aja nke aja nsure ọkụ ihe na-esi isi uto, n’ihu ONYENWE ANYI n’ime ụlọ nzute. Ọbara fọdurụ n’oke ehi ahụ ka ọ ga-awusa n’ụkwụ ebe ichụ aja nke aja nsure ọkụ ahụ, n’ọnu ụzọ iba ụlọ nzute. ⁸ Ọ ga-ewepụ abụba niile site n’oke ehi aja mmehie, abụba niile kpuchiri ihe di n’ime afọ ya na nke jikọtara ha, ⁹ na akurụ ya abụọ na abụba kpuchiri ha ruo n’akụkụ ukwu ya, na ihe kpuchiri umeju ya, nke ọ ga-ewepụ ya na akurụ ya, ¹⁰ dika e si ewepụ abụba oke ehi e ji chọọ aja udo. Mgbe ahụ, onye nchụaja ga-akpọ ha ọkụ n’elu ebe ichụ aja nke aja nsure ọkụ. ¹¹ Ma akpukpọ anụ oke ehi ahụ na ahụ ya niile, ma isi ya, na ụkwụ ya, na ihe di n’ime afọ ya, na mgbirị

afo ya, ¹² ihe niile foduru n'oke ehi ahụ, ka a ga-ebupu n'azu ebe obibi umu Izrel, ebe di ocha, ebe a na-ekpofu ntụ. Ebe ahụ ka a ga-anọ kpoo ya oku, n'oku a kwanyere n'ebe a na-ekpofu ntụ.

¹³ “O buru na nzuko Izrel niile emehie na-amaghi ama, mee ihe obula megidere ihe ONYENWE ANYI nyere n'iwu nke a na-adighi eme eme, o bu ezie na ndi obodo amaghi okwu a, mgbe ha ghotara ikpe omuma ha ¹⁴ matakwa mmehie ha mehiera, nzuko ahụ aghaghi iweta nwa oke ehi dika aja mmehie, duru ya chee ya n'ihu ulo nzute. ¹⁵ Ndi okenye nzuko

Izrel ga-ebikwasị aka* ha n'isi oke ehi ahụ n'ihu ONYENWE ANYI. A ga-egbu ehi ahụ n'ihu Onyenwe anyi. ¹⁶ Mgbe ahụ, onye nchujaja e tere mmanu ga-ewere ufodu n'ime obara ya baa n'ulo nzute. ¹⁷ O ga-edenye mkpisiaka ya n'ime obara ahụ fesa ya ugboro asaa n'ihu ONYENWE ANYI, n'ihu akwa mgbochi ahụ. ¹⁸ O ga-ete obara ufodu n'elu mpi nke di n'ebe ichu aja nke di n'ihu ONYENWE ANYI, n'ulo nzute. O ga-awu obara nke foduru n'ukwu ala ala, n'ebe ichu aja nke aja nsure oku, n'onu uzọ ulo nzute. ¹⁹ O ga-eweputa abuba niile di ya n'ahụ kpoo ha oku n'elu ebe ichu aja. ²⁰ O ga-eme oke ehi ahụ ihe o mere oke ehi aja mmehie. N'uzo di otu a, onye nchujaja ga-ekpuchi mmehie ndi Izrel. A ga-agbagharakwa ha. ²¹ Emesia, onye nchujaja ga-eburu ozu oke ehi ahụ gaa n'azu obodo kpoo ya oku n'ebe ahụ, dika o mere oke ehi nke mbu. Nke a bu aja mmehie n'ihu nzuko Izrel.

* **4:15** 4:15 Lev 8:14,22; Onu 8:8-10

22 “Mgbe otu n’ime ndiisi obodo mehiere na-amaghi ama, si otu a megide ihe ONYENWE ANYI Chineke nyere n’iwu banyere ihe a na-agaghi eme, mgbe o ghotara ikpe omuma ya. 23 O burukwa na-eme ka o mata mmehie ya, o ghaghi iweta mkpi na-enweghi nkwaru dika onyinye n’ihi mmehie ya. 24 O ga-ebikwasị aka ya n’isi mkpi ahụ. Gbuo ya n’ebe a na-egbu anụ aja nsure oku, n’ihu ONYENWE ANYI. O bu aja mmehie. 25 Mgbe ahụ, onye nchụaja ga-aruru ufodu n’ime obara aja mmehie ahụ na mkpisiaka ya tee ya n’elu mpi ebe ichu aja nke aja nsure oku.† Nke foduru ka o ga-awupu n’ukwu ala ala ebe ichu aja. 26 O ga-akpo abuba ya niile oku n’ebe ichu aja dika o si kpo abuba anu e ji chuo aja udo oku. N’uzo di otu a, onye nchụaja ga-ekpuchiri onyeisi ahụ mmehie ya. A ga-agbaghara ya.

27 “O buru na otu onye n’etiti ndi obodo ahụ emehie na-amaghi ama, mee ihe megidere ihe obula ONYENWE ANYI nyere n’iwu nke a na-adighi eme eme, mgbe ha ghotara ikpe omuma ha, 28 o burukwa na-amata mmehie ha mere, ha ga-eweta nne ewu na-enweghi ntupo dika onyinye n’ihi mmehie ya. 29 O ga-ebikwasị aka ya n’elu isi aja mmehie ahụ, e gbuo ya n’ebe a na-achụ aja nsure oku. 30 Onye nchụaja ga-ewere ufodu obara ahụ na mkpisiaka ya tee ya na mpi nke ebe ichu aja nke aja nsure oku, o ga-awu obara foduru n’ukwu ala ala ebe ichu aja. 31 O ga-ewepu abuba ya niile dika a na-eme n’aja udo. Onye nchụaja ga-akpo ha oku n’ebe ichu

† 4:25 4:25 Lev 9:9

aja, dika ihe na-esi isi uto nye ONYENWE ANYI. N'uzo di otu a, onye nchujaja a ga-ekpuchikwara ha mmehie. A ga-agbagharakwa ha.

³² “Ma o buru na mmadu eweta otu aturu dika onyinye n'ihie aja mmehie ya, o ghaghi ibu nne aturu na-enweghi ntupo. ³³ O ga-eweta ya n'ebe a na-egbu anu aja nsure oku. O ga-ebikwasị ya aka n'isi, gbuo ya n'ebe ahụ, ka o buru aja mmehie ya. ³⁴ Onye nchujaja ga-ewere ufodu obara anu aja mmehie ahụ na mkpisiaka ya, tee ya na mpi di n'ebe ichu aja nke aja nsure oku. O ga-awu obara foduru n'ukwu ala ala nke ebe ichu aja. ³⁵ Ha ga-ewepu abuba ya niile, dika a na-eme n'aturu aja udo. Onye nchujaja ga-akpo abuba ahụ oku n'elu ebe ichu aja dika onyinye nsure oku a churu nye ONYENWE ANYI. N'uzo di otu a, onye nchujaja ga-ekpuchikwara ha mmehie n'ihie iwu ha dara. A ga-agbaghara ha mmehie ha.

5

¹ “O buru na mmadu obula emehie n'ihie na o juru ikwuputa mgbe o nuru okwa amaara n'oha maka igba ama banyere ihe o huru maobu ihe o maara, o bu onye ikpe mara.

² “Onye na-amaghi ama metu ihe ruru aru aka, dika ozu anu obula iwu megidere, maobu anu ulo, maobu anu ohia, maobu anu obula na-akpu akpu n'ala. O ghoala onye ruru aru, na onye ikpe mara. ³ Ma o buru na ha emetu ihe obula ruru aru si n'ahu mmadu puta aka, ihe obula ga-eme ya ka o hapu idi ocha, o bu ezie na ha amaghi na o bu ihe ruru aru,

mgbe ọ matara ya, ọ ga-abụ onye ikpe mara. ⁴ Ọ bụrụ na mmadụ a n'ụọ iyi nzuzu, nke ga-akwagide ya ime ihe ọbụla maọbụ ihe dị mma, maọbụ ihe dị n'ọ, mgbe onye ahụ ghọtara na ọ bụ iyi nzuzu ka ọ n'urū, ọ bụrụla onye ikpe mara. ⁵ Onye ọbụla sitere n'uzọ dị otu a bụrụ onye ikpe mara, ga-ekwupụta mmehie ya,* dika o si di. ⁶ Ọ ga-ewetara ONYENWE ANYI nne aturū, maọbụ nne ewu site n'igwe ewu na aturū, dika aja ikpe omuma maka mmehie ha mere. Onye nchụaja ga-achurū ha aja mkpuchi mmehie maka mmehie ha.

⁷ “ Ọ bụrụ na o nweghị ike iweta aturū, ọ ga-ewetara ONYENWE ANYI nduru abụọ, maọbụ kpalakwukwu abụọ, dika ihe ikpe omuma mmehie ha. Otu n'ime nnunū ndi a ga-abụ maka aja mmehie, nke ọzọ ga-abụ maka aja nsure oku. ⁸ Ọ ga-eweta ha nye onye nchụaja. Onye ga-ewere nnunū nke mbụ chụọ aja mmehie. Ọ ga-atubipū olu ya, kama ọ gaghị ekewapucha isi nnunū ahụ site n'ahụ ya. ⁹ Ọ ga-efesa ufodu ọbara aja mmehie ahụ n'akukū ebe ichū aja, ma ọbara fodurū ka ọ ga-awusa n'ukwū ala ala ebe ichū aja. Nke a ga-abụ aja mmehie. ¹⁰ Onye nchụaja ga-eji nnunū nke ọzọ chụọ aja nsure oku. Ọ ga-agbaso usoro e debere maka ichū aja nsure oku.† Ọ ga-ekpuchikwara ha mmehie ha mere. A ga-agbagharakwa ha.

¹¹ “ Ọ bụrụ na onye ahụ enweghị ike iweta nduru abụọ, maọbụ kpalakwukwu abụọ, ọ ga-eweta iko ọka asaa a kworo nke oma ka ọ

* 5:5 5:5 Onu 5:7 † 5:10 5:10 Lev 1:14-17

bụrụ onyinye aja mmehie. Ọ gaghị etinye ya mmanụ oliv na ụda na-esi isi uto, n'ihu na ọ bu aja mmehie. ¹² Ha ga-ewere ya bjakwute onye nchụaja, onye ga-ekporo nke ga-eju ya aka ya dika oke ncheta. Kpọọ ya oku n'ebe ichu aja nke onyinye nsure oku e chere n'ihu ONYENWE ANYI. Nke a ga-abukwa aja mmehie ya. ¹³ N'uzo di otu a, onye nchụaja ga-achuru ya aja ikpuchi mmehie ya niile. A ga-agbagharakwa ya. Utu oka foduru ga-abu nke onye nchụaja, dika e si mee ya n'aja onyinye mkpuru oka.' ”

Aja ikpe omuma

¹⁴ ONYENWE ANYI gwara Mosis si, ¹⁵ “Mgbe onye obula sitere na-amaghi ama mehie, meruo ihe nsọ niile nke ONYENWE ANYI, buru onye nke n'ekwesighi ntukwasị obi nye ONYENWE ANYI. Ọ ga-ewetara ONYENWE ANYI otu ebule na-enweghi ntupo site n'igwe anu, dika onuahia ya si di n'olaocha, n'usoro shekel nke ebe nsọ.‡ Ọ bu aja ikpe omuma. ¹⁶ Ọ ga-akwughachikwa ugwo ihe nsọ ndi ahụ niile nke ọ na-emezughị. Ọ ga-atukwasị otu uzọ n'ime uzọ ise nke onuahia ya n'elu ya, were ha niile nye onye nchụaja. Onye nchụaja ahụ ga-ewere ebule ahụ na ihe ndi a choro ya aja mkpuchi mmehie, n'ihu ikpe omuma ya. A ga-agbagharakwa ya.

¹⁷ “Ma ọ buru na mmadu obula emehie, mee ihe obula megidere iwu obula ONYENWE ANYI nyere, ọ bu ezie na e mere mmehie a na-amaghi ama, ma ikpe mara ha, ọ ga-atakwa ahuhu soo ya. ¹⁸ Ọ ga-ewetara onye nchụaja ihe aja ikpe

‡ 5:15 5:15 Ya bu onu ego, dika ndi ikpe kpebiri ya.

omuma nke bu otu ebule na-enweghi ntupo site n'igwe anu, nke onuahia ga-abu ihe o ruru. N'uzo di otu a, onye nchujaja ga-achuru ya aja mkpuchi mmehie n'ihu ihe ojoo o mere na-amaghi ama. A ga-agbaghara ya mmehie ya. ¹⁹ O bu aja ikpe omuma, n'ihu na onye mehiere megide ONYENWE ANYI ka o bu."

6

¹ ONYENWE ANYI gwara Mosis si, ² "O buru na onye obula emehie buru onye na-ekwesighi ntukwasii obi nye ONYENWE ANYI, site n'iduhie onye agbataobi ya banyere ihe e tinyere ya n'aka idebe, maobu izunari mmadu ihe, maobu iji aghughu nara mmadu ibe ya ihe; ³ maobu site n'ijide ihe furu efu nke o chotara ghaa ugha banyere ya. Ma o buru na ha a nuu iyi na ha ejighi ya, maobu gbasara udi mmehie mmadu puru ime. ⁴ Mgbe ha mehiere n'uzo obula n'ime uzo ndi a niile, ghota na ikpe mara ha. Ha aghaghi inyeghachi onye nwe ihe ahụ ha zuru n'ohi, maobu ihe ha punara n'ike, maobu ihe e nyere ya idebe, ma o bukwanu ihe ahụ furu efu o chotara, ⁵ maobu ihe obula o nuru n'iyi ugha. O ga-akwughachi ihe ndi a niile n'uju, tukwasikwa otu uzo n'ime uzo ise* nke onuahia ihe ahụ, nyeghachi ya onye nwe ya, n'ubochi ahụ o ga-eweta aja ikpe omuma ya. ⁶ O ga-ewetara onye nchujaja n'ihu ONYENWE ANYI, aja ikpe omuma ya nke bu ebule na-enweghi ntupo site n'igwe anu, nke onuahia ya ga-abu ihe ahụ e gbubiri iji ikwu ugwo mmehie. ⁷ N'uzo di otu a, onye nchujaja

* 6:5 6:5 Onu 5:7

ga-ekpuchikwara ya mmehie ya n'ihu ONYENWE ANYI, a ga-agbaghakwara ha n'ihie ihe ọbụla ha mere nke ikpe ji maa ha.”

Aja nsure ọkụ

⁸ ONYENWE ANYI gwara Mosis okwu si ya, ⁹ “Nye Eron na umu ya ndi ikom iwu si: ‘Ndi a bu usoro iwu metutara aja nsure oku. Aja nsure oku ga-adigide n'ekwu ahụ di n'ebe ichu aja site n'abalı ruo n'ututu. A ga-akwanyekwa oku na-adi n'ebe ichu aja hapu ya ka o nwuo abalı niile. ¹⁰ Mgbe chi borọ, onye nchujaja ga-eyiri uwe ime ahụ ya nke akwa ọcha, nakwa uwe elu ahụ ya, gaa kpopu ntụ di n'ekwu nke ebe ichu aja nsure oku ahụ, wusa ha n'akuku ebe ichu aja ahụ. ¹¹ Mgbe o mesiri nke a, o ga-agbanwe uwe ya, kporo ntụ ahụ, buru ya puo n'azu ogige ahụ gaa wufuo ya n'ebe ahụ e mere ka o di ọcha. ¹² Oku di n'ebe ichu aja ga na-enwu mgbe niile, a gaghị ekwe ka o nyuo. N'ututu niile onye nchujaja ga-akwanye ya nku ohuru, tukwasikwa aja nsure oku n'elu ya surekwaa abuba aja udo n'elu ya. ¹³ Oku ga-enwugide n'ebe ichu aja mgbe niile. A gaghị ekwe ka o nyuo mgbe obula.’

Aja mkpuru oka

¹⁴ “Ndi a bu usoro iwu gbasara onyinye mkpuru oka. Umu Eron ndi ikom ga-eguzo n'ihu ebe ichu aja iche ya n'ihu ONYENWE ANYI. ¹⁵ Mgbe ahụ, onye nchujaja ga-ekpoju oka ahụ a kworo nke oma, na ufodu mmanu oliv, tinyere uda na-esi isi utu n'aka ya dika oke ncheta. Kporo ya oku n'elu ebe ichu aja ka o nochie anya onyinye ahụ niile, nke isisi ya di ONYENWE ANYI

ezi mma. ¹⁶ †Eron na ụmụ ya ndị ikom ga-eri nke fọdurụnụ. Ma a ga-eri ya na-ejighi ihe na-eko achicha, n'ime ebe nsọ, n'ogige ụlọ nzute ka a ga-anọ eri ya. ¹⁷ Agaghị etinye ya ihe na-eko achicha ma a na-eghe ya. Enyela ya ka ọ buru oke ruuru ha site n'onyinye nsure oku e chere n'ihu m. Ha bukwa ihe dika isiiri nsọ, dika aja ikpe omuma na aja mmehie. ¹⁸ Nwoke obula sitere n'agburu Eron, onye nchajaja, nwere ike iri ya. O bu oke o ga na-eketa site n'onyinye nsure oku niile echere n'ihu ONYENWE ANYI ruo n'ogbo niile na-abia. Ihe obula meturu ha ahụ ga-aghọ ihe di nsọ.' ”

¹⁹ ONYENWE ANYI gwakwara Mosis si, ²⁰ “Nke a bu aja Eron na ụmụ ya ndị ikom ga-achuru ONYENWE ANYI n'ubochi a ga-ete ya mmanu. O ga-abu otutu ruru lita abuo nke oka di ezi mma dika aja onyinye a na-achụ mgbe niile. Ha ga-enye otu okara ya n'ututu, nye nke ozo n'uhuruchi. ²¹ Ha ga-etinye ya mmanu, ghee ya n'ite. I ga-ebubata ya mgbe a gwokoro ya nke oma, chee ya dika aja oka a nyawasiri anyawasi nke isisi ya di ONYENWE ANYI ezi mma. ²² Nwa nwoke ahụ nke ga-anochi ya dika onye nchajaja e tere mmanu bu onye ga-akwado ya. O bu oke ruuru ONYENWE ANYI ebighi ebi, burukwa nke a ga-esure oku kpmkpm. ²³ Onyinye mkpuru oka obula nke onye nchajaja nyere ka a ga-akpo oku kpmkpm. A gaghị eri ya eri.”

Aja mmehie

† **6:16** 6:16 Lev 2:3

24 ONYENWE ANYI siri Mosis, 25 “Gwa Eron na umu ya ndi ikom, si, ‘Ndi a bu usoro iwu unu ga-edebe banyere aja mmehie. A ga-egbu anu aja mmehie n’ihu ONYENWE ANYI, n’ebe ahụ a na-egbu anu aja nsure oku. O bu ihe dikarisiri nsọ. 26 Onye nchaja churu ya ga-eri anu ya, o bu n’akuku ebe nsọ ahụ, ya bu n’ogige ulo nzute ahụ ka a ga-anọ rie ya. 27 Ihe obula meturu anu nke obula aka, ga-aghọ ihe di nsọ. O burukwa na obara ya efesa n’uwe obula, i ga-asu uwe ahụ n’akuku ebe nsọ ahụ. 28 A ghaghị itiwa ite aja e ji sie anu ahụ. O burukwanu n’ite bronz ka e siri ya, a ga-asa ite ahụ mmiri nke oma, saa ya ka o di ezi ocha. 29 Nwoke obula a muru n’ezinaulo ndi nchaja nwere ike iri anu ahụ, o bu ihe dikarisiri nsọ. 30 Ma a gaghi eri anu aja mmehie obula, bu nke e webatara obara ya n’ime ulo nzute maka ikpuchi mmehie n’Ebe nsọ ahụ. Aghaghị ikpo ya oku.

7

Aja ikpe omuma

1 “‘Ndi a bu usoro iwu banyere aja ikpe omuma, bu nke dikarisiri nsọ. 2 A ga-egbu anu aja ikpe omuma ahụ n’ebe a na-egbu anu aja nsure oku, were obara ya fesaa n’akuku niile nke ebe ichu aja. 3 Abuba ya niile ka a ga-enye dika onyinye: abuba di n’odudu ya, na abuba niile kpuchiri ihe di n’ime afo ya, 4 na akuru abuo ya, na abuba nke di n’elu ha, ruo n’akuku ukwu ya, na umeju ya, na abuba kpuchiri ya. 5 Onye nchaja ga-akpo ha oku n’elu ebe ichu

aja dika onyinye nsure oku nye ONYENWE ANYI. O bu aja ikpe omuma. ⁶ Nwoke obula a muru n'ezinaulo ndi nchajaja nwere ike iri anu foduru na ya, maobu n'ebe nsọ ka aghaghị ino rie ya. O bu ihe dikarisiri nsọ.

⁷ “Otu iwu a metutakwara aja ikpe omuma na aja mmehie. Anu obula foduru ga-abu nke onye nchajaja ahụ nke ji ha chuo aja mkpuchi mmehie. Oke ya ka o bu. ⁸ Onye nchajaja nke churu aja nsure oku n'isi onye obula, ka o diri iwere akpukpo niile si n'anụ ahụ o ji chuo aja nye onwe ya. ⁹ A ga-ebunye onye nchajaja churu aja mkpuru oka nke e ji utu oka chuo, utu oka foduru. Otu a ka o ga-adikwa n'aja achicha obula a nuru anu, maobu nke e siri esi, maobu nke e ghere eghe. Ihe obula foduru ga-abu nke onye nchajaja ahụ. ¹⁰ Aja mkpuru oka obula, ma nke e tinyere mmanu, ma nke a na-etinyeghi mmanu, nke foduru ga-abu nke umu ndi ikom Eron.

Aja udo

¹¹ “Ndi a bu usoro iwu gbasara aja udo nke mmadu obula nwere ike churo ONYENWE ANYI n'aja:

¹² “O buru na ha enye ya dika aja ekele, tinyere aja ekele a ha ga-eweta ogbe achicha a na-ejighi ihe na-eko achicha mee, nke a gwakotara ya na mmanu oliv, na mbadamba achicha a na-ejighi ihe na-eko achicha mee, nke e tere mmanu n'elu ya, nakwa achicha e ji oka a kworo nke oma a gwakotara ya na mmanu n'ime ya. ¹³ O ga-ewetakwa onyinye achicha ozọ nke e

ji ihe na-eko achicha, ya bu, yiist mee, tinyere aja udo nke ekele ha. ¹⁴ Ha ga-esikwa na ya weta otu n'ime onyinye oḅula, chee n'ihu ONYENWE ANYI, dika onyinye. O bu nke ndi nchajaja ahụ na-efesa obara anụ e ji chụọ aja udo n'elu ebe ichu aja. ¹⁵ Ma anụ ahụ eji chụọ aja onyinye udo nke ekele, ka a ga-eri n'otu ubochi ahụ e ji ha chụọ aja. O nweghi nke a ga-ahapu ka o boọ chi.

¹⁶ “ ‘Ma o buru na onyinye mmadu wetara bu onyinye afo ofufu, maobu onyinye o wetara n'ih nkwa o kwere, a ga-eri anụ aja ahụ n'ubochi ahụ a churu ya, nweekwa ike rie nke foduru ma chi boọ. ¹⁷ Ma anụ oḅula foduru n'ime anụ aja ahụ, nke a na-erichapughi n'ubochi nke abuo ahụ ka a ga-akpo oku. ¹⁸ O buru na e rie anụ aja udo ahụ n'ubochi nke ato, a gaghi anabata ya. A gaghi agunyere ya onye ahụ wetara ya n'ih na ihe ruru aru ka o bu. Onye oḅula riri ya ga-abu onye ikpe mara.

¹⁹ “ ‘Anu oḅula nke meturu ihe ruru aru aghoala ihe na-adighi ocha. A gaghi eri ya. A ga-akpo ya oku. Ma n'ebe anu ndi ozo di, onye oḅula e mere ka o di ocha nwere ike iri ya. ²⁰ A ga-esite n'etiti ndi m kewapu onye oḅula riri anu e ji chuo aja udo nye ONYENWE ANYI mgbe onye ahụ no n'onodu adighi ocha. ²¹ Onye oḅula meturu ihe oḅula ruru aru aka, ma iru aru ahụ o si na mmadu, ma o si n'anụ oḅia, ma o si n'ihe oḅula ozo, a ga-esite n'etiti ndi ya kewapu ya ma o buru na onye ahụ anoro n'onodu ahụ rie anu e ji chuo aja udo nye ONYENWE ANYI.’ ”

Iwu megidere iri abuba na obara

22 Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si,
 23 “Gwa ụmụ Izrel okwu si ha, ‘Unu erila abụba ehi, maọbụ nke ewu, maọbụ nke aturu. 24 Abụba anụ ọbụla nwuru anwu maọbụ nke anụ ọhia gburu adighi mma oriri. E nwere ike jiri ha mee ihe ozo. 25 A ga-ekewapu mmadu ọbụla site n’etiti ndi ya, bu onye na-eri abuba anumanu nke a ga-esite na ya chee onyinye nsure oku nye ONYENWE ANYI. 26 Ozokwa, unu erila ọbara nnunu maobu nke anumanu n’ebe ọbula unu bi.* 27 Onye ọbula riri ọbara ka a ga-ekewapu site n’etiti ndi ya.’ ”

Oke ndi nchujaja

28 ONYENWE ANYI gwakwara Mosis si, 29 “Gwa ụmụ Izrel okwu si ha, ‘Onye ọbula wetaara ONYENWE ANYI onyinye aja udo aghaghi iweta ufodu n’ime onyinye ahụ dika onyinye puru iche nye Onyenwe anyi. 30 Ha ga-eji aka ha chee onyinye nsure oku ahụ n’ihu ONYENWE ANYI. Ha ga-eweta abuba ahụ, ya na obi anụ, fufee obi anụ ahụ n’ihu ONYENWE ANYI dika aja mfufe. 31 Onye nchujaja ga-akpo abuba ahụ oku n’ebe ichu aja, ma obi anụ ahụ ga-abu nke Eron na umu ya ndi ikom. 32 Unu ga-enye onye nchujaja apata aka nri nke anu aja udo ahụ, dika onyinye. 33 Nwa Eron, onye ji ọbara na abuba chuo aja udo ahụ ga-ewere apata aka nri ya dika oke ruuru ya. 34 Site n’onyinye umu Izrel na-enye n’oge aja udo, ewerela m obi anu ahụ a na-efufe efufe, na apata anu a na-eche n’ihu m nye Eron, onye nchujaja na umu ya ndi ikom ka ha buru

* 7:26 7:26 Jen 9:4

oke ruuru ha mgbe ọbụla ụmụ Izrel na-achụ aja udo.' "†

³⁵ Nke a bụ akụkụ anụ ahụ e ji chụọ aja nsure ọkụ nye ONYENWE ANYỊ, nke e nyekwara Eron na ụmụ ya ndị ikom n'ụbọchị ahụ e chere ha n'ihu ONYENWE ANYỊ ijere ya ozi dika ndị nchụaja.

³⁶ N'ihia na n'ụbọchị ahụ e tere ha mmanụ ka ONYENWE ANYỊ nyere ụmụ Izrel iwu sị ha nye Eron na ụmụ ya ndị ikom oke ndị a oge niile, site n'ogbo ruo n'ogbo.

³⁷ Ndị a bụ usoro iwu metụtara aja nsure ọkụ, na aja mkpuru ọka, na aja mmehie, na aja ikpe omuma, na onyinye ido nsọ, na aja udo.

³⁸ ONYENWE ANYỊ nyere Mosis iwu ndị a n'ugwu Sainai n'ụbọchị ahụ o nyere ụmụ Izrel iwu sị ha, wetara ONYENWE ANYỊ onyinye n'ozara Sainai.

8

Ido Eron na ụmụ ya nsọ

¹ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis sị, ² “Kpota Eron na ụmụ ya ndị ikom, chitakwa uwe ha, weta mmanụ nsọ, oke ehi nke aja mmehie na ebule abụọ ahụ, na nkata achicha a na-ejighi ihe na-eko achicha mee. ³ Kpọkọtaa ọgbako ụmụ Izrel niile ka ha bịa n'ọnu ụzọ ụlọ nzute.” ⁴ Mosis mere ihe ONYENWE ANYỊ gwara ya ka o mee. Ọgbako ụmụ Izrel zukọtara n'ọnu ụzọ ụlọ nzute ahụ.

⁵ Mosis gwara ọgbako ahụ sị, “Nke a bụ ihe ONYENWE ANYỊ nyere n'iwu ka e mee.” ⁶ Mgbe ahụ, Mosis kpọtara Eron na ụmụ ya ndị ikom

† **7:34** 7:34 Ọpụ 29:27

n'ihu, jiri mmiri saa ha ahụ. ⁷ O yikwasiri Eron uwe ime ahụ, kee ya ihe okike a na-eke n'ukwu, yikwasikwa ya uwe mwuda na efod ahụ, jiri ihe okike ahụ a choro mma kegidesie efod ahụ ike n'ahụ ya. ⁸ O tukwasiri ya ihe igbochi obi ahụ n'ahụ, tinye Urim na Tumim n'ime ihe igbochi obi ahụ. ⁹ O tuhikwara akwa ike n'isi ahụ n'isi Eron, tinye n'ihu akwa ike n'isi ahụ, okpu nsọ e ji olaedo kpuo, nke bu akara ido nsọ, dika ONYENWE ANYI si nye Mosis n'iwu.

¹⁰ Mgbe ahụ, Mosis weere mmanu nsọ ahụ tee n'ulo nzute ahụ, na n'ihe niile di n'ime ya, ido ha nsọ. ¹¹ O fesakwara ufodu n'ime mmanu ahụ ugboro asaa n'ebe ichu aja, fesakwa ya ugboro asaa n'elu ngwongwo niile di n'ebe ichu aja, na n'efere e ji asa ihe, na ukwu ya, ido ha nsọ. ¹² O wusara Eron ufodu mmanu nsọ ahụ n'isi, tee ya mmanu, n'ihu ido ya nsọ. ¹³ O kpotara umu ndi ikom Eron nsọ, o yikwasiri ha uwe ime ahụ, kee ha ihe okike nke ukwu, kekwasị ha ihe okike n'isi, dika iwu ONYENWE ANYI nyere Mosis si di.

¹⁴ O kpotara oke ehi e ji achu aja mmehie, mee ka Eron na umu ya ndi ikom bikwasị aka ha n'elu isi ya. ¹⁵ Mosis gburu oke ehi ahụ, were ufodu n'ime obara ahụ, jiri mkpisiaka ya ruta obara tee na mpi niile di n'ebe ichu aja, ido ebe ichu aja ahụ nsọ. O wupuru obara nke foduru n'ukwu ala ala nke ebe ichu aja ahụ. Otu a ka o si doo ya nsọ, ikpuchiri ya mmehie. ¹⁶ Mosis wekwara abuba niile di gburugburu ihe di n'ime afo ehi ahụ, mba-umeju nke umeju ya, akuru abuo ya na abuba di n'elu ha, kpo ya oku n'ebe ichu aja. ¹⁷ Ma oke ehi ahụ, akpukpo ya, anu ya na

mgbirị afọ ya, ka ọ kpọrọ ọkụ n'azụ ọmụma ụlọ ikwu ahụ dika ONYENWE ANYỊ nyere Mosis n'iwu.

¹⁸ O weere ebule ahụ, chee n'ihu ONYENWE ANYỊ, dika aja nsure ọkụ. Eron na umu ya ndi ikom bikwasiri aka ha n'elu isi ya. ¹⁹ Mgbe ahụ, Mosis gburu ebule ahụ, fesa obara ya n'akuku niile nke ebe ichu aja. ²⁰ O bowasiri ebule ahụ ntakiri ntakiri, kpoọ isi ya, iberibe anu ya na abuba ya ọkụ. ²¹ O sachara ihe di n'ime afọ ya na ukwu ya niile mmiri, kpoọ ebule ahụ niile ọkụ n'ebe ichu aja. N'ihi na ọ bu aja nsure ọkụ nke isisi ya di ONYENWE ANYỊ ezi mma, n'ihi na ọ bu dika ONYENWE ANYỊ nyere Mosis n'iwu.

²² O kpuputara ebule nke ozo, bu ebule nke ido nso, Eron na umu ya ndi ikom bikwasiri aka ha n'elu isi ya. ²³ Mgbe ahụ, Mosis gburu ya, were ufodu n'ime obara ya tee Eron n'onu nti aka nri, na n'isi mkpuru aka nke aka nri ya, na n'isi mkpuru ukwu nke aka nri ya. ²⁴ Mosis kpotara umu ndi ikom Eron nso, weere ufodu obara ahụ tee n'onu nti aka nri ha, na n'isi mkpuru aka nke aka nri ha, na n'isi mkpuru ukwu nke aka nri ha. O fesakwara obara n'akuku niile nke ebe ichu aja ahụ. ²⁵ O weere abuba ya, akuku odudu ya nwere abuba, na abuba niile nke kpuchiri ihe di n'ime afọ ya, na mba-umeju nke di n'umeju ya, akuru ya abuo na abuba ha, na apata aka nri ya. ²⁶ O sitere na nkata achicha ahụ a na-ejighi ihe na-eko achicha mee, nke di n'ihu ONYENWE ANYỊ, weputa otu ogbe achicha, na otu ogbe achicha a gwakotara mmanu oliv, na otu mbadamba ogbe achicha, tukwasi ha n'elu abuba ndi ahụ, na n'elu apata aka nri ahụ. ²⁷ O tinyere ihe ndi a

niile n'aka Erọn na ụmụ ya ndị ikom, ha fufere ha n'ihu ONYENWE ANYỊ dika aja mfufe. ²⁸ Mosis naara ya site n'aka ha, kpọọ ha ọkụ n'elu ebe ichu aja, ya na aja nsure ọkụ, ka ọ buru aja ido nsọ nke isisi ya di ezi mma, onyinye nsure ọkụ nye ONYENWE ANYỊ. ²⁹ Mosis werekwara obi ebule ido nsọ ahụ, fufee ya n'ihu ONYENWE ANYỊ, dika aja mfufe, dika ONYENWE ANYỊ nyere n'iwu. Nke a bu oke Mosis.

³⁰ Mgbe ahụ, Mosis weere ufodu n'ime mmanu nsọ ahụ, na ufodu n'ime obara ahụ di n'ebe ichu aja fesa ya Erọn na uwe ya, fesakwa ya ụmụ ndi ikom Erọn n'uwe ha. Otu a ka o si doo Erọn na uwe ya, na ụmụ ya ndi ikom na uwe ha nsọ.

³¹ Mgbe ahụ, Mosis gwara Erọn na ụmụ ya ndi ikom si, "Sienu anu ahụ n'onu uzọ ulọ nzute. Nọrọkwanu n'ebe ahụ rie ya na achicha ahụ di n'ime nkata onyinye ido nsọ, dika a gwara m, si, 'Erọn na ụmụ ya ndi ikom ga-eri ya.' ³² Ihe obula foduru na anu ahụ na achicha ahụ, ka unu ga-akpo ọkụ." ³³ O siri ha: "Unu esikwala n'onu uzọ ulọ nzute a puo ruo ubochi asaa, tutu ruo mgbe ubochi ido nsọ unu zuruoke, n'ih na ido nsọ unu ga-anọ ubochi asaa. ³⁴ Ihe niile e mere n'ubochi taa bu ihe ONYENWE ANYI nyere n'iwu, banyere ichu aja maka mkpuchi mmehie unu." ³⁵ Unu aghaghi inogide n'onu uzọ ulọ nzute ehie na abali ubochi asaa, mezuokwa ihe ONYENWE ANYI nyere n'iwu, ka unu ghara inwu. N'ih na nke a bu iwu e nyere m.

³⁶ Ya mere, Erọn na ụmụ ya ndi ikom mezuru ihe niile dika ONYENWE ANYI si nye n'iwu site n'onu Mosis.

9

Mbido ọrụ ndi nchuaaja

¹ N'ubochi nke asato, Mosis kporo Eron na umu ya ndi ikom, na ndi okenye Izrel. ² O gwara Eron si, "Site n'ime igwe ehi were nwa oke ehi i ga-eji chuo aja mmehie. Werekwa ebule na-enweghi ntupo i ga-eji chuo aja nsure oku, nke m ga-eche n'ihu ONYENWE ANYI. ³ O gwakwara umu Izrel si ha, 'Horonu mkpi a ga-eji chuo aja mmehie, na nwa ehi, na nwa aturu na-enweghi ntupo, ndi gbara naani otu afo, a ga-eji chuo aja nsure oku, ⁴ na ehi, na ebule a ga-eji chuo aja udo n'ihu ONYENWE ANYI, tinyere mkpuru oka a gwara mmanu. N'ih na taa ka ONYENWE ANYI ga-eme ka unu hu ya anya.'"

⁵ Ha wetara ihe ndi a niile bia n'onu uzo ulo nzute dika Mosis nyere n'iwu. Ogbako umu Izrel niile biara nso guzo n'ihu ONYENWE ANYI. ⁶ Mgbe ahụ, Mosis siri ha, "Ihe ndi a bu ihe ONYENWE ANYI nyere unu n'iwu idebe, ka ebube ya si otu a puta ihe n'ihu unu."

⁷ Mosis siri Eron, "Bia nso n'ebe ichu aja. Chuo aja mmehie, na aja nsure oku nke a ga-eji kpuchie mmehie gi na mmehie ndi ahụ niile. Chuo aja onyinye diri ndi ahụ, maka ikpuchiri ha mmehie ha, dika ONYENWE ANYI nyere n'iwu."

⁸ Eron biara nso n'ebe ichu aja, gbuo nwa ehi ahụ ka o buru aja mmehie nke ya. ⁹ Umụ Eron buteere ya obara ehi ahụ. O tinyere mkpisiaka ya n'ime obara ahụ tee ya na mpi di n'ebe ichu aja. O wuru obara foduru n'ukwu ala ala ebe ichu aja ahụ. ¹⁰ O kporo abuba ya, na akuru

ya abụọ, na ihe kpuchiri umeju si n'aja mmehie ahụ ọkụ n'ebe ichụ aja dika ONYENWE ANYỊ nyere Mosis iwu. ¹¹ Ma anụ ahụ ya, na akpukpọ ya, ka ọ kporo ọkụ n'azụ ebe obibi.

¹² Emesịa, o gburu anụ e wetara maka aja nsure ọkụ ahụ. Ụmụ ya ndị ikom nyere ya ọbara anụ ahụ, nke o fesara gburugburu ebe ichụ aja.

¹³ Ha nyefere ya aja nsure ọkụ ahụ n'aka n'otu ha si boọ ya, tinyere isi ya. Ọ kporo ihe niile ọkụ n'ebe ichụ aja. ¹⁴ Ọ sachara ihe di n'ime afọ ya, na ukwụ ya, kpoo ha ọkụ, dika aja nsure ọkụ.

¹⁵ Emesịa, Erọn wetara onyinye nke di maka ndi mmadu, o were ewu ahụ bu maka mmehie ndi mmadu, gbuo ya, were chuo aja mmehie, dika o mere nke mbu.

¹⁶ Ọ chukwara aja nsure ọkụ n'usoro dika iwu e nyere si di. ¹⁷ Ọ webatakwaro aja mkpuru oka ahụ, kporo nke juru ya aka, kpoo ya ọkụ n'elu ebe ichụ aja, tinyekwara aja nsure ọkụ nke ututu ahụ.

¹⁸ N'ikpeazu, o gburu ehi na ebule ahụ, nke bu aja udo ndi Izrel. Ụmụ Erọn buteere ya ọbara nke o fesara gburugburu ebe ichụ aja. ¹⁹ Ọ chikotara abuba niile di ehi na ebule ndi ahụ n'ahụ, na odudu ha, na abuba kpuchiri ihe ime ha, ya na akuru ha, na abuba kpuchiri umeju ha, ²⁰ tukwasị ha n'obi anụ ndi ahụ, kpoo ha ọkụ n'ebe ichụ aja. ²¹ Mgbe ahụ, Erọn fufere, dika onyinye mfufe, obi anụ ahụ, na apata aka nri ha n'ihu ONYENWE ANYỊ dika Mosis nyere n'iwu.

²² Erọn weliri aka ya elu n'ebe umu Izrel no, gozie ha. Emesịa, mgbe ọ chuchara aja mmehie,

na aja nsure ọkụ na aja udo, o sitere n’ebe ichụ aja ahụ rịdata.

²³ Mosis na Eron bara n’ime ụlọ nzute. Mgbe ha putara, ha goziri ọha mmadụ ahụ. Mgbe ahụ kwa, ebube ONYENWE ANYỊ putara ihè nye mmadụ niile n’ogbakọ ahụ. ²⁴ Ọkụ sitekwara n’ebe ONYENWE ANYỊ nọ daa, rechapụ aja nsure ọkụ ahụ, na abụba ahụ dị n’ebe ichụ aja. Mgbe ndị Izrel hụrụ ya, ha tiri mkpu ọñụ. Daa, kpuo ihu n’ala.

10

Ọnwụ Nadab na Abihu

¹ Ma ụmụ Eron, Nadab na Abihu, were ọkụ tinye n’ihe ịgụ ọkụ ha, tinyekwa ụda na-esi isi n’ọkụ ahụ, si otu a chee ọkụ na-adighi nsọ n’ihu ONYENWE ANYỊ, n’uzọ megidere ihe e nyere n’iwu. ² N’ihi ya, ọkụ sitere n’ihu ONYENWE ANYỊ daa rechapụ ha, ha nwurụ n’ihu ONYENWE ANYỊ. ³ Mgbe ahụ, Mosis gwara Eron si, “Nke a bụ ihe ONYENWE ANYỊ bu n’obi mgbe o kwuru si,

“ N’etiti ndị niile na-abịaru m nso

ka a ga-edo m nsọ

ọ bụkwa n’ihu ọha mmadụ,

ka a ga-asọpuru m.* ”

Ma Eron gbara nkịti.

⁴ Mgbe ahụ, Mosis kporọ Mishael na Elzafan, ụmụ Uziel, nwanne nna Eron si ha, “Bianụ nso. Gaanụ buputa ozu ụmụnne unu site n’ihu ebe nsọ, buru ha gaa n’azụ ebe obibi.” ⁵ Ha bịara

* **10:3** 10:3 A ga-ebulikwa m elu.

ghanye aka n'uwe ime ahụ ha buru ha bupụ n'azụ ọmụma ụlọ ikwu, dika Mosis nyere n'iwu.

⁶ Mosis tughariri si Erọn na ụmụ ya, Elieza na Itama, "Unu ekwekwala ka ntutu isi unu kpasaa akpasa iziputa na unu na-eru ụjụ. Unu adọwakwala uwe unu. N'ih i na ọ buru na unu emee otu a, unu ga-anwu. Iwe ONYENWE ANYI ga-abiakwasikwa ọgbako Izrel niile. Ma ndi ikwu gi, ụmụ Izrel ndi ozo, nwere ike ruo ụjụ n'ih i Nadab na Abihu. ⁷ Ozo, unu ahapula onu ụzo ụlọ nzute, ka unu ghara inwu, n'ih i na mmanu nsọ nke ONYENWE ANYI di n'ahụ unu." Ha mere dika Mosis gwara ha.

⁸ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYI gwara Erọn si, ⁹ "Gi na ụmụ gi ndi ikom agaghi anu mmanya, maobu ihe onunu obula na-aba n'anya mgbe unu na-aba n'ulo nzute ka unu ghara inwu. Agburu unu niile ga-esogide iwu a ruo ọgbọ niile na-abia. ¹⁰ Oru unu ka o bu ikpa oke n'etiti ihe di nsọ na ihe na-adighi nsọ, na n'etiti ihe di ocha na ihe na-adighi ocha. ¹¹ Oru unu bukwa izi ụmụ Izrel ukpuru niile ONYENWE ANYI nyere ha site n'aka Mosis."

¹² Mosis siri Erọn na ụmụ ya ndi ikom foduru, bu Elieza na Itama, "Werenu onyinye mkpuru oka nke foduru site na onyinye nsure oku, nke a kwadoro na-etinyeghi ihe iko achicha obula, bu nke e nyere ONYENWE ANYI. Renu ya n'akuku ebe ichu aja, n'ih i na o bu ihe dikarisiri nsọ. ¹³ Renu ya n'ime ebe nsọ ahụ, n'ih i na o bu oke ruru unu na ụmụ unu ndi ikom site n'onyinye nsure oku e nyere ONYENWE ANYI; n'ih i na nke a bu ihe e nyere m n'iwu. ¹⁴ Ma unu na ụmụ unu

ndị ikom na ndị inyom ka ọ dịkwara iri obi anụ na apata ya, nke e fufere n'ihu ONYENWE ANYỊ. Kama, ọ bụ n'ebe dị ọcha ka unu ga-anọ rie ya. Nke a bụ oke enyere unu na ụmụ unu site n'aja udo nke ụmụ Izrel. ¹⁵ Apata ụkwụ anụ nke aja mbuli na obi anụ ahụ nke e fufere, ka a ga-eweta ya na abụba ya nye dika onyinye sitere n'ọkụ. A ga-efufe ha n'ihu ONYENWE ANYỊ dika aja mfufe. Nke a ga-abụ oke ruuru unu na ụmụ unu mgbe niile, dika ONYENWE ANYỊ nyere n'iwu.”

¹⁶ Mgbe Mosis juru ajuju banyere mkpi ahụ e ji chụọ aja mmehie, ọ chọputara na a kpoọla ya ọkụ. O wesoro Elieza na Itama ụmụ ndị ikom Eron iwe si ha, ¹⁷ “Gini mere unu erighi anụ ahụ e ji chụọ aja mmehie n'akụkụ ebe nsọ ahụ? Ọ bụ nke dikarisiri nsọ; e nyere unu ya maka iwepu omuma ikpe diri ogbako Izrel, na ikpuchi mmehie ha n'ihu ONYENWE ANYỊ. ¹⁸ Ebe ọ bụ na e webataghị ọbara ya n'ime Ebe Nsọ ahụ, unu gaara anọ n'akụkụ ebe nsọ ahụ rie anụ ewu ahụ, dika m nyere unu n'iwu.”

¹⁹ Ma Eron zara Mosis si ya, “Lee, taa ka ha churu aja mmehie na aja nsure oku ha n'ihu ONYENWE ANYỊ. Ma lee udi ihe dakwasiri m. O gaara ato ONYENWE ANYỊ utu ma a si na m riri anụ aja mmehie ndi a n'ubochi di otu a?” ²⁰ Mgbe Mosis nuru nke a, o nwere afọ ojuju n'ih i osisa Eron nyere.

11

Nri di ọcha na ndi na-adighi ọcha

1 ONYENWE ANYỊ gwara Mosis na Eron, si,
 2 “Gwanu umu Izrel, si, ‘N’ime anumanu niile
 di n’uwa, ndi a bu anumanu unu ga-eri. 3 Unu
 nwere ike iri anumanu obula ukwu ya wara
 njakpa.* nke na-ataghari onu.†

4 “‘Ma o di ufodu ndi na-ataghari nri maobu
 ndi nwere naani ukwu wara njakpa, unu agaghi
 eri anu ha. Ha bu inyinya kamel, o bu ezie na
 o na-ataghari nri, ma ukwu ya awaghi njakpa.
 Unu agaghi eri ha n’ihi na o bu anu na-adighi
 ocha. 5 Ewi: O na-ataghari nri ya, ma o nweghi
 ukwu wara njakpa. O bu anu na-adighi ocha nye
 unu. 6 Ewi nkume: O na-ataghari nri ya, ma o
 nweghi ukwu wara njakpa. O bu anu na-adighi
 ocha nye unu. 7 Ezi: O bu n’ezie na ukwu ya
 wara njakpa ma o dighi ataghari nri ya. O bu
 anu na-adighi ocha nye unu. 8 Unu emetukwala
 ozu ha aka maobu rie anu ha, n’ihi na ha bu ihe
 na-adighi ocha nye unu.

9 “‘N’ime ihe niile e kere eke di ndu biri na
 mmiri, maobu n’iyi nta na n’oke osimiri, unu
 nwere ike iri udi obula nwere ntu na akpirikpa
 n’ahu ha. 10 Ma unu ekwesighi iri ihe obula
 nke na-enweghi ntu maobu akpirikpa, ma ha bu
 anu na-enuputa enuputa, maobu na ha so n’anu
 ndi ozo di ndu bi na mmiri, unu kwesiri iso ha
 aso. 11 Ebe ha bu ihe na-aso oyi nye unu, unu
 ekwesighi iri ha, unu ga-agukwa ozu ha ka ihe
 na-adighi ocha. 12 Ihe obula bi n’ime mmiri nke
 na-enweghi ntu na akpirikpa n’ahu ha, bu nke
 unu ga-aso aso.

* 11:3 11:3 Ya bu wara abuo † 11:3 11:3 Nke na-ata nri ya
 ugoro abuo

13 “ ‘Ndi a bu nnunu ndi unu ga-asọ asọ, nke unu na-ekwesighi iri n’ihi na ha bu ihe aru a na-asọ oyi: ugo, udele na udele ojii, 14 ndagbu na ogankwo di iche iche, 15 ugoloma obula di iche iche, 16 enyi nnunu, egbe abali, nnunu oke osimiri na egbe di iche iche, 17 okwukwu nta, komorant na okwukwu ukwu, 18 okwukwu nwere mpi, okwolo na udele, 19 ugbala, utu di iche iche, nnunu odu nta‡ na usu.

20 “ ‘Umụ ahụhụ niile na-efe efe nke na-aga ije n’ukwu anọ bu ihe ruru aru nye unu, unu agaghi eri ya. 21 Ma e nwere ufodu umu ahuhu na-efe efe nke na-aga ije n’ukwu anọ ndi unu nwere ike iri: ndi a bu ndi nwere ogwe ukwu nke ha ji na-awu awu n’ala, 22 ndi a ka unu ga-eri n’etiti ha, igurube di iche iche, na akpankwu di iche iche, na abuzu di iche iche, na ukpana di iche iche. 23 Ahuhu ndi ozo niile na-efe efe, ndi nwere ukwu anọ, bu ihe ruru aru. Unu ekwesighi iri ha.

24 “ ‘Iri ha ga-eme ka unu ruo aruo. Onye obula meturu ozu ha aka ga-abu onye ruru aru site n’oge o bituru ha aka tutu ruo n’abali nke ubochi ahụ. 25 Onye obula meturu otu n’ime ozu ha aka ga-asakwa uwe ya, guokwa onwe ya dika onye na-adighi ocha ruo uhuruchi.

26 “ ‘Anumanu obula ukwu ya na-awasaghi abuo, maobu nke na-adighi atagharị nri ya ugboro abuo, ruru aru. Onye obula meturu ozu ya aka ga-abu onye ruru aru. 27 N’ime anumanu niile na-aga ije n’ukwu anọ, anumanu obula na-aga ije n’obuaka ya ruru aru, unu agaghi eri

‡ 11:19 11:19 Maobu, hoopoe

ya. Onye ọbụla meturu ozu ya aka ga-abu onye ruru aru ruo uhuruchi. ²⁸ Onye ọbụla ga-ebu ozu ya ga-asa uwe ya, burukwa onye ruru aru ruo uhuruchi, n'ihu na o bu ihe ruru aru n'ebe unu no.

²⁹ “ N'ime anumanu niile na-enuputa enuputa n'ala, anumanu ndi a bu ndi ruru aru: nkapi, na oke, na agu iyi dika udi ha si di, ³⁰ na oba mmiri, § na ngwere aghu, na ngwere, na ngwere uzuzu, na ogumagala. ³¹ N'ime ihe niile na-enuputa enuputa n'ala ndi a ruru aru n'ebe unu no. Onye meturu ozu ha aka ga-abu onye ruru aru tutu ruo uhuruchi ubochi ahụ. ³² Ihe ọbụla nke ozu ha dakwasiri ga-abu ihe ruru aru, maobu osisi, maobu akwa, maobu akpukpo a na-akwa n'ala, maobu akpa, ihe ọbụla nke eji ya eme. A gatinye ya na mmiri, o ga-adigide n'ime mmiri tutu ruo uhuruchi, mgbe ahụ ka o ga-adị ọcha. ³³ O buru na otu n'ime ihe ndi a adanye n'ite aja, a ga-etiwa ite ahụ. Ihe niile di n'ite ahụ aburula ihe ruru aru. ³⁴ Ihe oriri ọbụla nke mmiri si n'ite a meturu aburula ihe ruru aru. Mmiri onunu ọbụla di n'ime ite ahụ rukwara aru. ³⁵ Ihe ọbụla ozu anumanu di otu a dakwasiri, maobu ite oku eji eghe ihe, maobu ekwu a ga-etiwa ha. N'ihu na ha bu ihe ruru aru, unu ga-agu ha dika ihe ruru aru. ³⁶ O burukwa na ozu anumanu ahụ adaba n'isi iyi, maobu n'olulu mmiri, mmiri ahụ ga-adị ọcha, kama onye ga-emetu anu ahụ aka ga-abu onye ruru aru. ³⁷ O buru na ozu anu ahụ adakwasị mkpuru ubi a na-aga iku n'ubi, o gaghi emeru ha. ³⁸ Ma o buru na e tinyere mmiri n'elu

§ 11:30 11:30 Maobu, agu ulo

mkpuru oghigha ndi ahụ, ozu adakwasị n'elu ya, ha ga-abụ ihe ruru arụ.

³⁹ “ ‘O bụrụ na anumanu unu kwesiri iri eri anwuọ, onye ahụ meturu ya aka ga-abụ onye ruru arụ ruo uhuruchi. ⁴⁰ Onye obula riri ozu anu ahụ, maobu bufuo ozu ya, ga-abụ onye ruru arụ ruo uhuruchi. O ga-asa uwe ya mmiri.

⁴¹ “ ‘Anumanu obula na-akpuhari n'ala bu ihe ruru aru nye unu. Unu erikwala ha. ⁴² Unu agaghi eri anumanu obula na-akpuhari n'ala, ma ha na-akpuhari n'afọ ha, ma ha na-agagharị n'ukwu anọ, ma ha nwere ukwu di otutu. Ha bu ihe ruru aru. ⁴³ Unu emerula onwe unu site n'iri anumanu ndi a na-akpuhari n'ala. Unu abula ndi na-emeru onwe unu site n'anumanu ndi a, maobu mee ka unu buru ndi e meruru site na ha. ⁴⁴ Abu m ONYENWE ANYI Chineke unu. Doonu onwe unu nsọ, n'ih i na adi m nsọ. Unu emerula onwe unu site n'imetu anumanu ndi a na-akpuhari n'ala aka. ⁴⁵ Abu m ONYENWE ANYI, onye si n'ala Ijipt kpopta unu, ka m buru Chineke unu. Unu aghaghi idi nsọ, n'ih i na adi m nsọ.

⁴⁶ “ ‘Ndi a bu usoro iwu metutara umu anumanu, na anu ufe, na anu bi na mmiri, na anu ndi na-arighari arighari n'ala. ⁴⁷ Ka unu si otu a kpaa oke n'etiti ndi ruru aru na ndi di ocha, n'etiti ihe e kere eke di ndu ndi unu nwere ike iri n'ih i na ha di ocha, na ndi unu na-ekwesighi iri n'ih i na ha ruru aru.’ ”

12

Idi ocha nke nwanyi muru nwa oheru

1 ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si ya, 2 “Nye ụmụ Izrel iwu ndị a si ha, ‘Mgbe nwanyị tūruru ime mesia mụọ nwa nwoke, ọ ga-abụ onye na-adighi ọcha ụbọchi asaa, dika o si adi mgbe ọ nọ n’adighi ọcha nke nsọ ya n’oge a kara aka. 3 N’ụbọchi nke asatọ site n’oge a muru ya, a ga-ebi nwa nwoke ahụ ugwu. 4 N’ime iri abali atọ na atọ site n’ụbọchi nwanyị ahụ mụsirị nwa ahụ, ọ ga-anọkwa na-adighi ọcha nke ọbara gbara ya. Ọ gaghị emetụ ihe di nsọ aka, maọbụ banye n’ime ebe nsọ, ruo mgbe ụbọchi ime ya ka ọ di ọcha gasiri. 5 Mgbe nwanyị di ime muru nwa nwanyị, ọ ga-abụ onye n’adighi ọcha iri ụbọchi na anọ, dika o si adi mgbe ọ nọ na nsọ ya. Ọ ga-echere tutu iri ụbọchi isii agwusia, ime ya ka ọ di ọcha.

6 “ ‘Mgbe ụbọchi idi ọcha ya zuru, ma ọ muru nwa nwoke maọbụ nwa nwanyị, ọ ga-ewetara onye nchụaja n’onu ụzọ ụlọ nzute otu nwa aturu gbara otu afọ maka onyinye aja nsure oku, na otu nwa kpalakwukwu maọbụ otu nduru maka onyinye aja mmehie. 7 Onye nchụaja ga-anarakwa ha chee ha n’ihu ONYENWE ANYỊ, chụoro ya aja ikpuchi mmehie. Mgbe ahụ ka ọ ga-adi ọcha site n’iso ọbara ya.

“ ‘Nke a bu usoro iwu diiri nwanyị obula muru nwa nwoke, maobu nwa nwanyị. 8 O buru na aka erughi ya iweta nwa aturu, ọ ga-eweta umu kpalakwukwu abuo, maobu umu nduru abuo. Otu ga-abu maka aja nsure oku, nke ozo ga-abu maka aja mmehie. Onye nchujaja ga-ewere ha churo ya aja ikpuchi mmehie, ka o dikwa ocha ozo.’”

13

Usoro iwu gbasara ọrịa elu ahụ

¹ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis na Eron okwu si ha, ² “Mgbe mmadu huru etuto, maobu onya, maobu ntupọ na-eko eko n’akpukpo anu ahụ ya nke di ka ihe ọrịa ekpenta na-eweta, a gadeduru onye ahụ bia n’ihu Eron onye nchujaja maobu umu ya ndi ikom, bu ndi nchujaja. ³ Onye nchujaja ga-eleru ọrịa ahụ di ya n’ahụ anya. O buru na aji di gburugburu ebe ahụ ebidola icha ọcha, o burukwa na ebe ahụ mibara ime, o bu ọrịa ekpenta. Mgbe onye nchujaja leruchara ya anya, o ga-ekwuputa na onye ahụ bu onye ruru aru. ⁴ O burukwanu na aji di gburugburu ebe ahụ di ọcha, ma na ebe ahụ emighi emi karia akuku ahụ ya ndi ozo, onye nchujaja gadedebe onye ahụ ebe o ga-anọ naani ya abali asaa. ⁵ Mgbe ubochi asaa gasiri, onye nchujaja ga-ele ya ahụ ozo. O buru na onya ahụ alabeghi, na o nwekwaghi mgbanwe obula, a gadedebekwa ya abali asaa ozo. ⁶ Mgbe abali asaa nke a gafekwara, onye nchujaja ga-elekwa ya ahụ ozo. O buru na o ditula ya mma, na onya ahụ agbasaghi n’anu ahụ ya, onye nchujaja ga-asị na o di ọcha, n’ihi na o bu naani onya efu. Onye ahụ ga-asakwa uwe ya mmiri, mgbe ahụ di ọcha. ⁷ Ma o buru na onya ahụ agbasaa n’ahụ ya mgbe o gosicharala onye nchujaja onwe ya maka nsacha idi ọcha, o ga-alaghachikwa azu ga hu onye nchujaja ahụ ozo. ⁸ Onye nchujaja gaderu ya anya, o buru na onye nchujaja achoputa

na ọnya ahụ na-agbasa, ọ ga-agụ onye ahụ dika onye ruru aru, ọ bu ọjia na-efe efe.

⁹ “Mgbe ọbula mmadu nwere ihe di ka ọjia na-efe efe n’ahụ ya, a ghaghị ikpotara ya onye nchujaja. ¹⁰ Onye nchujaja ga-ele anya n’akuku anu ahụ ya zara aza ichoputa ma ọ di ọcha, ma aji di gburugburu ebe ahụ ọ na-acha ọcha, na ihukwa ma ọ nwere ọnya di gburugburu ebe ahụ. ¹¹ Ọ buru na onye nchujaja ahụ ihe ndi a, ọ bu ọjia ekpenta n’ezie. Ọ ga-agukwa onye ahụ dika onye ruru aru. A gaghị edebekwa ya ile ya ahụ, n’ihi na ọ burulari onye ruru aru.

¹² “Ọ buru na onye nchujaja elee onye ahụ anya hụ na ọjia ọcha ahụ enuputala n’akuku ahụ ya niile, site n’ukwu ya ruo n’isi ya, ¹³ onye nchujaja a ga-eleru ya anya, ọ buru na ọjia ahụ enuputala n’ahụ ya niile, ọ ga-ekwuputa na onye ahụ di ọcha, ebe ọ bu na ọjia ahụ enuputala mee ka anu ahụ ya chawa ọcha. ¹⁴ Ma ọ buru na e nwere akuku ahụ ya ọnya ọ huru putara, ọ ga-agụ ya dika onye na-adighi ọcha. ¹⁵ Onye nchujaja ganyocha ọnya ahụ. Kwuputa na onye ahụ ruru aru. Ọnya ahụ ruru aru n’ihi na ọjia ekpenta ka ọ bu. ¹⁶ Ọ buru n’ọnya ahụ agbanwe na-acha ọcha, ha ga-agakwuru onye nchujaja. ¹⁷ Onye nchujaja ga-ele ya ahụ. Ọ buru na ọnya niile ahụ na-acha ezi ọcha, onye nchujaja ga-agụ ya dika onye na-enweghi ntupo. Ndi di ọcha ka ha ga-abu.

¹⁸ “Ọ buru na etuto toro mmadu n’ahụ alaa, ¹⁹ ma akpukpo anu ahụ ya anogide na-acha ọcha, maobu na-acha obara obara, a ga-ejekwuru onye nchujaja ka o lee ya anya n’ahụ.

²⁰ Ọ buru na onye nchujaja achoputa na e nwere oria di n'okpuru akpukpo ahụ ya, choputakwa na aji ya na-acha ocha, onye nchujaja ga-agu mmadu ahụ dika onye ruru aru, n'ih i na ekpenta esitela n'etuto ahụ puta. ²¹ Ọ buru na onye nchujaja achoputa na aji ocha adighi n'akpukpo ahụ ya, choputakwa na onya ahụ abanyeghi n'ime, onye nchujaja ga-edebe onye ahụ ubochi asaa. ²² N'ime ubochi asaa ahụ, o buru na onya ahụ abaa uba karia ka o di na mbu, onye nchujaja ga-agu mmadu ahụ dika onye na-adighi ocha. O bu oria na-emeru emeru ka o bu. ²³ Ma o buru na o baghi uba karia, onye nchujaja ga-agu mmadu ahụ dika onye di ocha, n'ih i na ihe a bu etuto lara ala.

²⁴ “Ọ buru na oku agbaa mmadu, mee ka onya puta ya n'ahụ: o buru na onya ahụ ebido na-acha obara obara, maobu na-acha ezigbo ocha, ²⁵ onye nchujaja ga-elezi onye di otu a anya. O buru na aji di gburugburu ebe onya ahụ di na-acha ocha, maobu na onya ahụ mibara ime karia, o ghoola ekpenta nke si n'onya ahụ nuputa. Onye nchujaja ga-agu mmadu ahụ dika onye na-adighi ocha. O bu oria ekpenta. ²⁶ Ma o buru na onye nchujaja elee ya hu na aji di gburugburu ebe ahụ adighi ocha, o burukwa na o dighi ala karia akpukpo ahụ, na o na-ancha, mgbe ahụ onye nchujaja ga-edebe onye ahụ iche ubochi asaa. ²⁷ N'ubochi nke asaa, onye nchujaja ga-elezi onye ahụ anya nke oma. O buru na o choputara na onya ahụ na-abasaa n'akpukpo ahụ ya, onye nchujaja ga-agu onye ahụ dika onye na-adighi ocha. Oria na-emeru

emeru ka o bu. ²⁸ Ma o buru na o gbanweghi, burukwa na o basaghi n'akpukpo ahụ ma o na-acha, o bu ihe oziza sitere n'oku rere onye ahụ, onye nchujaja ga-agu ya dika onye di ocha, n'ihina na o bu apa onya lara ala.

²⁹ "O buru na nwoke maobu nwanji obula enwee onya n'isi, maobu na nti ya, ³⁰ onye nchujaja ga-elezi onya ahụ anya. O buru na o di ala karija akpukpo ahụ ya, o burukwa na aji di na ya na-acha odo odo di irighiri, onye nchujaja ga-agu ha dika ndi na-adighi ocha. O bu orja nameru emeru nke di n'isi maobu n'agba. ³¹ Ma o buru na onye nchujaja achoputa na onya ahụ adighi abasa abasa, maobu na aji di n'ebe ahụ adighi eji ojii, onye nchujaja ga-edebe onye ahụ ubochi asaa. ³² N'ubochi nke asaa onye nchujaja ga-elezi onya ahụ anya. O buru na onya ahụ abasaghi karija, o buru na o nweghi aji na-acha edo edo, o burukwa na o mibaghi emiba, ³³ o ga-akpuchapu aji niile di n'akuku ebe ahụ onya mere ya, ma o gaghi akpuchapu aji di n'onya ahụ n'onwe ya. Onye nchujaja ga-edebe onye ahụ ubochi asaa. ³⁴ N'ubochi nke asaa, onye nchujaja ga-elezi onya ahụ anya. O buru na o basaghi karija, maobu mibanye n'ime karija anu ahụ, a ga-agu mmadu ahụ dika onye di ocha. O gapu sachaa uwe ya, buru onye di ocha. ³⁵ Ma o buru na mgbe a guchara ya n'onye di ocha onya ahụ emesia basaa n'ahụ ya. ³⁶ Onye nchujaja ga-ele ya anya. O buru na onya ahụ agbasaala n'akpukpo ahụ ya, onye nchujaja a gaghi achowa aji na-acha edo edo. Onye ahụ ruru aru. ³⁷ Ma o

buru n'uche onye nchujaja na onya ahụ adighi abasa abasa, o burukwa na aji ojii epuputala n'ebe ahụ, onya ahụ alaala. Onye di ocha ka mmadu ahụ bu. Onye nchujaja ga-ekwuputa na o di ocha.

³⁸ "Mgbe nwoke maobu nwanyi obula nwere ntupọ ocha n'anụ ahụ ya, ³⁹ onye nchujaja ga-ele ya ahụ. O buru na ntupọ ahụ adighi achazi ezi ocha, o bu oko nuputara onye ahụ n'ahụ. Onye ahụ di ocha.

⁴⁰ "Mgbe aji na-adighikwa nwoke n'isi, o bu isi nkwocha, onye ahụ di ocha. ⁴¹ Otu aka ahụ, o buru na isi ya esite n'egedege ihu ya kwochasia, o bughị ekpenta, onye di ocha ka o bu. ⁴² Kama o buru na onye ahụ enwee etuto n'isi ya maobu n'egedege ihu ya nke na-acha obara obara, na ocha ocha, o nwere ike buru oria ekpenta naneputa ya n'isi maobu n'egedege ihu. ⁴³ N'ihia ya, onye nchujaja ga-elezi ya anya. O buru na etuto ahụ toro ya n'isi maobu n'egedege ihu na-acha obara obara, na ocha ocha, o ga-abu na o ghoala oria ekpenta. ⁴⁴ Onye nchujaja ga-agu ya dika onye ekpenta. O bukwa onye ruru aru, n'ihia onya ahụ di ya n'isi.

⁴⁵ "Onye obula a choputara na o bu onye ekpenta ga-eyi uwe dokara adoka, hapu agiri isi ya ka o dika nke onye ara. O ga-ekpuchi elu egbugbere onu ya, na-eti mkpu na-asi, 'Onye ruru aru ka m bu. Onye ruru aru ka m bu!' ⁴⁶ Ubochi niile nke o no n'oria ahụ, o gaghị ebi n'ime obodo n'etiti umu mmadu n'ihia na onye ruru aru ka o bu.

Usoro iwu banyere Oria na-efe efe

⁴⁷ “O buru na a huru ntupo yiri ntupo oria na-efe efe n’uwe aji anu maobu n’uwe ogho ocha, ⁴⁸ maobu n’akpukpo anu obula, maobu n’ihe obula e ji akpukpo aji anu maobu uwe ogho ocha, uwe a kpara akpa, maobu nke a turu atu mee. ⁴⁹ O burukwa na ntupo di n’uwe ahụ, maobu n’akpukpo anu ahụ, maobu nke a kpara akpa, maobu nke aturu atu, maobu n’ihe akpukpo anu obula na-acha ahijia ndu maobu uhie uhie, o nwere ike ibu oria na-efe efe. A ga-ewegara onye nchujaja uwe ahụ ka o lezie ya anya. ⁵⁰ Onye nchujaja ga-ele ya anya, were ya debe ya iche ubochi asaa. ⁵¹ N’ubochi nke asaa, onye nchujaja ga-ele ya anya ozo. O buru na ntupo ahụ agbasaa n’uwe ahụ maobu n’ihe ahụ a kpara akpa, maobu n’ihe ahụ a turu atu, maobu n’ihe akpukpo anu ahụ, n’ime ubochi asaa ndi a, n’agbanyeghi ihe e ji ha eme, o bu oria ojoo na-efe efe. Ihe ahụ bu ihe ruru aru. ⁵² A ga-akpo uwe ahụ, maobu akwa aji anu ahụ, maobu akwa aji anu a kpara akpa, maobu akwa ogho ocha ahụ, maobu ihe akpukpo anu obula oku, n’ihi na oria na-efe efe di n’ime ya, n’ihi na oria na-eweta mbibi ka o bu. A ghakwaghi iji oku rechapu ya.

⁵³ “Ma o buru na onye nchujaja ahụ ele hụ na ntupo ahụ agbasaghi n’uwe ahụ, maobu n’akwa ahụ a kpara akpa, maobu akwa a turu atu, maobu n’ihe akpukpo anu ahụ obula. ⁵⁴ O ga-enye iwu ka a saa ihe ndi ahụ niile mmiri, wezugakwa ya iche ruo ubochi asaa ozo. ⁵⁵ Mgbe a sachara ihe ahụ mmiri, onye nchujaja ga-ele ya

anya ọzọ. Ọ buru na ntupọ ahụ agbanwebeghi, ọ buru na ọ na-achakwa dika o si acha na mbu, mgbe ubochi ndi a gasiri, ọ bu ezie na ọ gbasaghi, ọ bu ihe ruru aru. A ga-akpo ya oku, ma ntupọ ahụ ọ di n'ihu uwe ahụ maobu n'azu ya. ⁵⁶ Ma ọ buru na onye nchujaja elee ya anya hu na ucha ntupọ di n'ihe ahụ adighi ukwu n'ihhi nsacha a sachara ya na mmiri, ọ ga-achakapu akuku uwe ahụ, maobu akwa ahụ a kpara akpa maobu nke a turu atụ. ⁵⁷ Ọ buru na ntupọ ahụ emesia puta ọzọ n'uwe ahụ, maobu n'akwa ahụ a kpara akpa, maobu nke a turu atụ, maobu n'akpukpo anu ahụ, o gosiri na ọ na-agbasa agbasa. Ihe obula nwere ntupọ ahụ ka a ga-akpo oku. ⁵⁸ Uwe maobu ihe a kpara akpa, maobu ihe a turu atụ, maobu ihe akpukpo anu obula a sara mmiri nke ntupọ di na ya puru, a ga-asa ya mmiri ọzọ. Ọ ga-abukwa ihe di ocha.”

⁵⁹ Ndi a bu usoro iwu metutara ntupọ dika ntupọ oria na-eefe efe nke di n'uwe aji anu maobu uwe ogbo ocha, maobu n'ihe a kpara akpa maobu n'ihe a turu atụ, maobu n'ihe akpukpo anu. Iwu ndi a ga-enye aka ichoputa ma ha ruru aru, maobu na ha di ocha.

14

Usoro ido ulo na ndi ekpenta ocha

¹ ONYENWE ANYI gwara Mosis, si, ² “Ndi a bu usoro iwu gbasara onye oria ekpenta n'oge a na-eme mmemme idi ocha ya, mgbe e dutere ya biakwute onye nchujaja. ³ Onye nchujaja ga-apu gaa n'azu ebe obibi ndu n'ebe ahụ lee ya ahụ,

ichọpụta ma ọ́rịa ekpenta ya ọ́ laala n'ezie. Ọ́ bụ́rụ́ na ọ́rịa ya alaala, ⁴ onye nchụaja ga-enye iwu ka e weta nnụnụ abụọ dī ndụ, na ụfọdụ osisi sida, na eriri ogho uhie, na hisọp, maka onye ahụ a ga-emere mmemme idī ọcha. ⁵ Onye nchụaja ga-enye iwu ka e gbuo otu n'ime nnụnụ abụọ ahụ n'elu mmiri e si n'odo mmiri na-asọ asọ kute nke dī n'ime ite aja. ⁶ Ọ́ ga-ewere nnụnụ nke ọ́zọ dī ndụ, ya na osisi sida ahụ, na ogho uhie ahụ, na hisọp ahụ, denye ha n'ime ọ́bara nnụnụ ahụ e gburu n'elu mmiri ahụ. ⁷ Mgbe ahụ, onye nchụaja ga-efe ọ́bara ahụ ugboro asaa n'ahụ onye ahụ a na-eme ka ọ́ dī ọcha site n'ọ́rịa ekpenta. Ọ́ ga-ekwupụtakwa na a gwọ́ọla onye ahụ. Emesịa, ọ́ ga-ahapụ nnụnụ ahụ ka o felaa n'ọ́hịa.

⁸ “Onye ahụ e mere ka ọ́ dī ọcha ga-asacha uwe ya, kpuchaa ntutu isi ya, saakwa ahụ ya. Mgbe ahụ, ọ́ ga-adī ọcha. Emesịa, ọ́ ga-esoro ndi mmadu biri n'obodo. Ma ọ́ gaghī abanye n'ulo nke aka ya tutu ubochi asaa agafee. ⁹ N'ubochi nke asaa, ọ́ ga-akpuchapụ ntutu isi ya, na afuonu ya, na ikuanya ya, na aji ndi ọ́zọ dī ya n'ahụ. Ọ́ ga-asa uwe ya na ahụ ya niile. Mgbe ahụ, a ga-agụ ya n'onye dī ọcha.

¹⁰ “N'ubochi nke asato, ọ́ ga-ewere ebule abụọ na-enweghī ntupọ, na otu nne aturu nke na-enweghī ntupọ gbara otu afo, ya na iri iko oka a kworo nke oma a gwakotara mmanu oliv maka aja mkpuru oka, na otu iko mmanu. ¹¹ Onye nchụaja ahụ lere ya ahụ si na ha dī ọcha, ga-ewere aja ndi a, ha na onye ahụ a na-aga ime ka

ọ dị ọcha chee n'ihu ONYENWE ANYỊ n'ọnu ụzọ ụlọ nzute.

¹² “Mgbe ahụ, onye nchụaja ahụ ga-ewere otu n’ime ụmụ ebule ahụ, na otu iko mmanụ chọọ ya dịka onyinye aja ikpe ọmụma. Ọ ga-efufe ha n’ihu ONYENWE ANYỊ dịka aja mfufe. ¹³ Ọ ga-egbu nwa ebule ahụ n’akukụ ebe nsọ ahụ, n’ebe a na-anọ egbu anụ aja mmehie na aja nsure ọkụ. Ọ bụ onye nchụaja ga-ewere anụ aja ikpe ọmụma a, dịka o were nke aja mmehie. Ọ bụ ihe dịkarisiri nsọ. ¹⁴ Onye nchụaja ahụ ga-ewere ụfọdụ n’ime ọbara aja ikpe ọmụma ahụ, tee n’ọnu ntị aka nri nke onye ahụ a na-eme ka ọ dị ọcha. Ọ ga-etekwa ya n’isi mkpuru aka nke aka nri ya, na n’elu isi mkpuru ụkwụ nke ụkwụ aka nri ya. ¹⁵ Emesịa onye nchụaja ga-awunyetu mmanụ oliv ahụ n’ọbụaka nke aka ekpe ya, ¹⁶ ọ ga-arunye otu mkpisiaka nri ya n’ime mmanụ dị n’ọbụaka ya, ọ ga-ewere mkpisiaka ya fesa ụfọdụ n’ime ya ugboro asaa n’ihu Onyenwe anyị. ¹⁷ Onye nchụaja ga-ewere mmanụ ahụ fọdurụ n’ọbụaka ya tee ya onye ahụ n’ọnu ntị aka nri nke onye ahụ a na-aga ime ka ọ dị ọcha, na n’isi mkpuru aka nke aka nri ya, na n’isi mkpuru ụkwụ nke aka nri ya, n’elu ọbara aja ikpe ọmụma ahụ mee. ¹⁸ Ọ ga-ete mmanụ ahụ fọdurụ n’aka ya, n’isi onye ahụ a na-eme ka ọ dị ọcha. Onye nchụaja ga-ekpuchikwara ha mmehie ya n’ihu Onyenwe anyị.

¹⁹ “Mgbe ahụ, onye nchụaja ga-achụ aja mmehie, kpuchiere onye ahụ a ga-eme ka ọ dị ọcha site na-adighi ọcha ha mmehie ya. Emesịa, onye nchụaja ga-egbu aja nsure ọkụ ahụ, ²⁰ were ya

na onyinye mkpuru oka churo onye ahụ aja, maka ikpuchi ya mmehie ya. Mgbe ahụ, a ga-agụ onye ahụ n'onye di ocha.

²¹ “O buru na o bu ogbenye onye na-enweghi ike iweta ihe ndi a, ha aghaghi iwere otu nwa ebule dika aja ikpe omuma nke a ga-efufe n'ihu aja ikpuchi mmehie ha, O ga-ewetakwa iko oka a kworo nke oma asaa maobu ihe otutu efaa a gwara mmanu oliv dika aja mkpuru oka, ya na otu iko mmanu. ²² O ga-ewetakwa nduru abuo maobu kpalakwukwu abuo, nke obula o nwere ike iweta. Otu ga-abu maka aja mmehie, nke ozo ga-abu maka aja nsure oku.

²³ “O ga-ewere ha nye onye nchujaja nonu uzọ ulọ nzute n'ihu ONYENWE ANYI, n'ubochi nke asato ya, maka ime ka ha di ocha.

²⁴ Onye nchujaja ga-ewerekwa nwa aturu aja ikpe omuma ahụ, ya na otu iko mmanu oliv ahụ, fufee ha n'ihu ebe ichu aja nye ONYENWE ANYI. ²⁵ O ga-egbu nwa aturu aja ikpe omuma ahụ, were ufodu obara ya tee nonu nti aka nri onye ahụ a na-aga ime ka o di ocha, na n'isi mkpuru aka nke aka nri ya, na n'isi mkpuru ukwu nke aka nri ya. ²⁶ Onye nchujaja ahụ ga-awunye ufodu mmanu oliv ahụ n'obuaka nke aka ekpe ya, ²⁷ o ga-ewere mkpisiaka nri ya fesa ufodu mmanu ahụ nke di n'obuaka ya ugboro asaa n'ihu ONYENWE ANYI. ²⁸ O ga-etekwa ufodu mmanu ahụ di n'aka ya n'ebe ndi ahụ o tere obara ikpe omuma ahụ, nke bu nonu nti onye ahụ nke a na-eme ka o di ocha, na n'isi mkpuru aka nke aka nri ya, na n'isi mkpuru ukwu nke aka nri ya. ²⁹ Mmanu nke foduru n'aka ya ka

onye nchụaja ga-ete n'isi onye ahụ a na-eme ka ọ dị ọcha, ikpuchi mmehie ha n'ihu ONYENWE ANYỊ. ³⁰ Emesịa, ọ ga-eji nduru abụọ ahụ maọbụ kpalakwukwu abụọ ahụ, nke ọbụla o nwere ike iweta, chọọ aja. ³¹ Otu ga-abụ maka aja mmehie, nke ọzọ ga-abụ maka aja nsure ọkụ, ha na aja mkpuru ọka. N'uzọ dị otu a, onye nchụaja ga-ekpuchiri ya mmehie ya n'ihu ONYENWE ANYỊ, bụ onye ahụ a na-eme ka ọ dị ọcha.”

³² Ndị a bụ usoro iwu dịrị onye ọbụla e sitere n'ọrịa ekpenta mee ka ọ dị ọcha, onye aka ya na-erughị iweta ihe o kwesiri iweta, bụ nke e ji eme ka ọ dị ọcha.

Ọrịa na-efe efe dị n'ụlọ

³³ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis na Erọn okwu sị, ³⁴ “Mgbe unu banyere ala Kenan, bụ ala ahụ m na-enye unu, ọ bụrụ na o nwee ụlọ ọbụla m webatara ọrịa na-efe efe, ³⁵ onyenwe ụlọ ahụ ga-ejekwuru onye nchụaja sị ya, ‘Ahụla m ihe yiri ọrịa na-efe efe n'ụlọ m.’ ³⁶ Onye nchụaja ahụ ga-enye iwu ka a kwapụsịa ihe niile dị n'ụlọ ahụ tupu ọ gaa lezie ụlọ ahụ anya, ka ihe niile dị n'ụlọ ahụ ghara ibụ ihe ruru arụ, ma ọ bụrụ na achọputa ọrịa na-efe efe n'ụlọ ahụ. Mgbe a kwaputasịrị ihe dị n'ụlọ ahụ, onye nchụaja ga-aga lee ụlọ ahụ. ³⁷ Ọ ga-ele ntupọ dị n'ahụ ụlọ ahụ. Ọ bụrụ na ntupọ ahụ na-acha ahịhịa ndụ ahịhịa ndụ, maọbụ ọbara ọbara,* ọ bụrụkwa na ha miri emi karịa aja ụlọ ahụ n'ile anya, ³⁸ onye nchụaja ga-esi n'ọnu ụzọ ụlọ ahụ puo, kpochie

* **14:37** 14:37 Nke na-acha mmanụ nri mmanụ nri

ulo ahụ ubochi asaa. ³⁹ N'ubochi nke asaa, onye nchujaja ga-aloghachi bia lee ulo ahụ ozo. O buru na ntupo ahụ agbasaala n'aja ulo ahụ, ⁴⁰ onye nchujaja ga-enye iwu ka e tida akuku aja ulo ahụ bufuo ya n'ebe a na-ekpofu ihe ruru aru n'azu obodo. ⁴¹ O ga-enyekwa iwu ka a kpuchaa aja ulo niile di n'ime ulo ahụ, bufukwaa aja niile a kpuchaputara n'ebe a na-ekpofu ihe ruru aru n'azu obodo. ⁴² A ga-ebute nkume ozo jiri ha dochie ndi ahụ e bupusiri. A ga-ejikwa uru oheru tee ulo ahụ ozo.

⁴³ "Ma o buru na ntupo ahụ aputa ozo, mgbe e bupusiri nkume ndi ahụ, ma mgbe a kpuchasiri aja ulo ma techikwaa ya, ⁴⁴ onye nchujaja ga-abia lee ya. O buru na o hu na ntupo ahụ agbasaala ozo, o ga-agu ulo ahụ dika ihe ruru aru, n'ihina ntupo ahụ bu oria na-eefe efe. ⁴⁵ O ga-enye iwu ka a kwatuo ulo ahụ bufukwaa ihe niile e jiri ruo ya, nkume niile, osisi niile na uru niile, n'ebe a na-ekpofu ihe ruru aru n'azu obodo.

⁴⁶ "Onye obula banyere n'ulo ahụ n'oge e mechiri ya, ga-abu onye ruru aru ruo n'oge uhuruchi. ⁴⁷ Onye obula dinara ala maobu rie nri n'ime ya, ga-asacha uwe ya.

⁴⁸ "Ma o buru na onye nchujaja abia hu na ntupo ahụ aputaghị ozo, mgbe e techara ulo ahụ uru nke ugboro abuo, o ga-agu ya n'ulo di ocha, n'ihina oria ahụ na-eefe efe alaala. ⁴⁹ O ga-ejikwa nnunu abuo, na osisi sida, na ogho uhie, na osisi hiso mee mmemme ido ihe ocha. ⁵⁰ O ga-egbu otu n'ime nnunu ndi ahụ n'elu mmiri e si n'iyi na-aso aso kute, nke di n'ime ite aja. ⁵¹ O ga-

edenye osisi sida ahụ, na ogho uhie ahụ, na osisi hisọp ahụ, n'ime ọbara nnunụ ahụ na mmiri ahụ. Ọ ga-efesa ọbara ahụ n'ụlọ ahụ ugboro asaa. ⁵² Ọ bụ ọbara nnunụ ahụ, na mmiri ahụ, na nnunụ nke ọzọ ahụ dị ndụ, na osisi sida ahụ na hisọp ahụ, na ogho uhie ahụ ka ọ ga-eji mee ka ụlọ ahụ dị ọcha. ⁵³ Ọ ga-ahapụ nnunụ ahụ dị ndụ ka o fepụ felaa n'ọhia dị n'azụ obodo. Nke a ga-abụ otu e si kpuchiere ụlọ ahụ mmehie ya. Ọ ga-adịkwa ọcha.”

⁵⁴ Ndi a bụ usoro iwu metụtara ọria ekpenta, na ọkọ, ⁵⁵ na ọria na-efe efe dị n'uwe maọbụ n'ụlọ, ⁵⁶ maọbụ etuto, maọbụ ntupọ, maọbụ ọnya. ⁵⁷ Iwu ndi a ga-enye aka imata ihe ruru aru maọbụ ihe na-adighi ọcha.

Ndi a bụ usoro iwu metụtara ọria ekpenta na ọria na-efe efe.

15

The nsoputa ndi na-ebute adighi ọcha

¹ ONYENWE ANYI gwara Mosis na Eron okwu si ha, ² “Gwa umu Izrel okwu si ha, ‘Nwoke ọbula ihe nsoputa si n'ahụ ya na-asoputa, bụ onye ruru aru. ³ Onye ahụ ruru aru mgbe ihe ahụ si ya n'ahụ na-asoputa, ruokwa aru mgbe ihe ahụ kwusiri isọ. Otu a ka ihe osusọ ahụ si eme ka onye ahụ ruo aru.

⁴ “The ọbula onye ahụ ji anọdu ala, maọbụ nke o ji dinaa bụ ihe ruru aru. ⁵ Onye ọbula meturu ihe ndina ya aka ga-abụ onye ruru aru ruo uhuruchi. Ọ ga-asa uwe ya, na ahụ ya mmiri.

⁶ Onye ọbula nọdurụ ala n'ihe onye ahụ nọdurụ

ala n'oge ahụ ọ bụ onye rụrụ arụ, ga-abụ onye rụrụ arụ ruo uhuruchi. Ọ ga-asa uwe ya, na ahụ ya mmiri.

⁷ “ ‘Onye ọbụla meturụ nwoke ahụ ihe si n’ahụ ya na-asọputa aka ga-asa uwe ya na ahụ ya mmiri, bụrụ onye rụrụ arụ ruo uhuruchi.

⁸ “ ‘Onye ọbụla dị ọcha nke onye ahụ busara ọnụ mmiri ga-abụ onye rụrụ arụ ruo uhuruchi. Ọ ga-asa uwe ya na ahụ ya mmiri.

⁹ “ ‘The ọbụla onye ahụ ji anọkwasi n’elu anumanụ ọ na-agba ga-abụ ihe rụrụ arụ. ¹⁰ Onye ọbụla ga-eburu, maọbụ metụ ihe ọbụla o ji nọdu ala aka ga-abụ onye rụrụ arụ ruo uhuruchi. Ọ ga-asa uwe ya na ahụ ya mmiri.

¹¹ “ ‘Ọ bụrụ na nwoke ahụ rụrụ arụ ebughi ụzọ saa aka ya tupu o metụ mmadu aka, onye ahụ o meturụ aka ga-abụ onye rụrụ arụ ruo uhuruchi. Ọ ga-asa uwe ya na ahụ ya mmiri.

¹² “ ‘A ga-etiwa ite aja ọbụla onye ahụ meturụ aka, jiri mmiri n'achaa ihe osisi ọbụla o meturụ aka.

¹³ “ ‘Mgbe e mere ka onye ahụ bụrụ onye dị ọcha site n’ihe nsọputa a, ọ ga-anọ ụbọchị asaa maka idi ọcha ya. Ọ ga-asa uwe ya na ahụ ya n’ime mmiri na-asọ asọ tupu ọ bụrụ onye dị ọcha. ¹⁴ N’ụbọchị nke asatọ, ọ ga-ewere nduru abụọ maọbụ ụmụ kpalakwukwu abụọ bịa n’ihu ONYENWE ANYI n’ọnụ ụzọ ụlọ nzute, were ha nye onye nchụaja. ¹⁵ Onye nchụaja ga-eji ha chụọrọ ya aja n’ebe ahụ. Otu n’ime nnunụ abụọ ahụ ga-abụ maka aja mmehie, nke ọzọ maka aja nsure ọkụ. N’uzọ di otu a, ọ ga-ekpuchiri nwoke ahụ

mmehie ya n'ihu ONYENWE ANYI n'ihie ihe ọsụsọ ahụ.

¹⁶ “ ‘Nwoke ọbụla mkpuru nwa ya si ya n'amụ puo, ga-asa ahụ ya nke oma, buru onye ruru aru ruo uhuruchi. ¹⁷ A ga-asacha ihe ọbụla mkpuru nwa ahụ meturu, maobu akwa maobu akpukpo anu. Ha ga-abu ihe ruru aru ruo uhuruchi. ¹⁸ Mgbe nwoke na nwanyi dinakoro, ma nwoke ahụ anyuputa mkpuru nwa, ha abuo ga-asa ahụ ha nke oma, buru ndi ruru aru ruo uhuruchi.

¹⁹ “ ‘Mgbe obara si nwanyi n'ahu puo dika o kwesiri n'oge a kara aka n'onwa ọbụla, nwanyi ahụ ga-abu onye ruru aru ubochi asaa. Onye ọbụla meturu ya aka n'oge a ga-abu onye ruru aru ruo uhuruchi.

²⁰ “ ‘Ihe ọbụla o dinara n'elu ya n'oge a, maobu ihe o nokwasiri n'elu ya ga-aru aru. ²¹ Onye ọbụla meturu ihe ndina ya aka, ga-asa uwe ya na ahụ ya. O ga-abu onye ruru aru ruo uhuruchi. ²² Onye meturu ihe o ji nodu ala aka ga-asa uwe ya na ahụ ya. O ga-abu onye ruru aru ruo uhuruchi. ²³ O burukwa na o bu ihe ndina ya, maobu ihe ozo nke o ji nodu ala, onye ọbụla meturu ya aka ga-abu onye ruru aru ruo uhuruchi.

²⁴ “ ‘Nwoke dinakwuru nwanyi obara si n'ahu ya na-aputa, o buru na obara ahụ emetu ya, o ga-abu onye ruru aru abali asaa. Ihe ndina ọbụla o dinara n'elu ya ga-abu ihe ruru aru.

²⁵ “ ‘O buru na obara si nwanyi n'ahu na-aputa agafee oge o kwesiri ikwusi maobu na o putara n'oge o na-ekwesighi iputa, nwanyi ahụ ga-anogide buru onye ruru aru ogologo ubochi

ndị ahụ niile ọbara ahụ si ya n'ahụ na-apụta. ²⁶ Ihe ọbụla o dinara n'elu ya mgbe ọbara si ya n'ahụ na-apụta, maọbụ ihe ọbụla ọ nọdurụ ala n'elu ya, ga-abụ ihe rụrụ arụ, dika mgbe ọbara nke oge a kara aka. ²⁷ Onye ọbụla meturụ ihe ndina ya maọbụ ihe ọ nọdurụ ala n'elu ya aka, ga-arụ arụ ruo uhuruchi. Ọ ga-asakwa uwe ya na ahụ ya mmiri.

²⁸ “ ‘Mgbe ọbara ahụ kwusiri, ọ ga-agụ ubochi asaa site n'oge ọ kwusiri. Mgbe abali asaa ahụ zuru, ọ ga-abụ onye di ọcha. ²⁹ N'ubochi nke asato, ọ ga-ewere nduru abuo maobu umu kpalakwukwu abuo, nye onye nchujaja n'onu uzọ ulọ nzute. ³⁰ Onye nchujaja ahụ ga-iji otu churoro ya aja mmehie, werekwa nke ozọ churoro ya aja nsure oku. N'uzo di otu a, ọ ga-ekpuchiri ya mmehie ya n'ihu ONYENWE ANYI, n'ihia adighi ọcha nke ihe ososo ya.

³¹ “ ‘Unu ga-ekewapu umu Izrel site n'ihe ndi ahụ na-emeru ha, ka ha ghara inwu n'onodu adighi ọcha ha n'ihia imeru ulọ nzute m, nke di n'etiti ha.’ ”

³² Ndi a bu usoro iwu gbasara ndi ikom ihe si n'ahụ ha na-asoputa, na ndi ikom ruru aru n'ihia mkpuru nwa si ha n'ahụ puo. ³³ O bukwa iwu diri nwanyi ọbara si n'ahụ ya puo n'oge a kara aka, na nwoke maobu nwanyi ọbula ihe si n'ahụ ya na-asoputa, na nke diri nwoke ọbula ya na nwanyi ga-edinakọ n'oge nwanyi ahụ bu onye ruru aru.

16

Ubochi mkpuchi mmehie

1 ONYENWE ANYI gwara Mosis okwu mgbe umu ndi ikom Eron abuo ndi ahụ biara n'ihu ONYENWE ANYI nwusiri. 2 ONYENWE ANYI siri Mosis, "Gwa nwanne gi nwoke Eron si ya ka o ghara ibata mgbe obula o choro, n'ime Ebe ahụ Kachasi Nso nke di n'azu akwa mgbochi, nke di n'ihu ebe mkpuchi mmehie di n'elu igbe ogbugba ndu ahụ, ma o bughị ya o ga-anwu. N'ihia na aga m aputa ihè n'ime igwe ojii di n'elu ebe mkpuchi ahụ.

3 "Otu a ka Eron ga-esi na-abata n'Ebe ahụ Kachasi Nso. O ga-eweta nwa oke ehi n'ihia aja mmehie, na ebule o ga-eji chuo aja nsure oku, 4 O ga-eyikwasị onwe ya uwe mwuda ocha,* ya na uwe ime ahụ di ocha. O ga-eke gburugburu ukwu ya ihe ike n'ukwu akwa ocha, keekwa akwa ocha n'isi ya. Ndi a bu uwe di nso, n'ihia ya, o ga-ebu uzo saa ahụ tupu o na-eyi ha. 5 O ga-esi n'aka ogbakọ umu Izrel nata mkpi abuo n'ihia aja mmehie, na otu ebule n'ihia aja nsure oku.

6 "Eron ga-eweta oke ehi nke ya, maka aja mmehie iji kpuchie mmehie nke ya na nke ezinaulo ya. 7 Emesia, o ga-ewere mkpi abuo ndi ahụ chee ha n'ihu ONYENWE ANYI n'onu uzo ulo nzute ahụ. 8 O ga-eke nza n'isi mkpi abuo ahụ, ichoputa nke diri ONYENWE ANYI nke ozo aburu nke o ga-ahapu. 9 Mkpi ahụ nza mara ga-abu nke ONYENWE ANYI, ya ka Eron ga-egbu dika aja mmehie. 10 Ma mkpi ahụ nke nza mara dika ewu na-ewere onodu iburu mmehie ka a

* 16:4 16:4 Ndi nchajaja na-eyipu uwe ije ozi ha, hapu ya n'ime ulonso ukwu Onyenwe anyi, mgbe ha jesiri ozi. Izk 44:17-19

ga-eche na ndụ n'ihu ONYENWE ANYI, n'ih iji ya mee mmemme mkpuchi mmehie, a ga-ahapụ ya ka o buru mmehie niile kpafuo n'ọzara.

¹¹ “Eron ga-eweta oke ehi maka aja mmehie nke ya onwe ya, iji kpuchie mmehie ya na nke ezinaulo ya. O ga-egbu oke ehi ahụ maka aja mmehie nke ya onwe ya. ¹² O ga-esite n'ebe ichu aja di n'ihu ONYENWE ANYI were ihe igu oku juputara n'icheku oku. O ga-ewerekwa uda na-esi isi utọ ruru mkpoju aka abuo, were ha bata n'ime akuku nke ozọ nke akwa mgbochi ahụ. ¹³ N'ebe ahụ o ga-awunye uda ndi ahụ na-esi isi utọ n'elu icheku oku ahụ n'ihu ONYENWE ANYI, ka anwuru oku nke uda ndi a kpuchie ebe mkpuchi mmehie ahụ di n'elu Ihe Ama ahụ ka o ghara inwu. ¹⁴ O ga-ewebatakwa ufodu obara oke ehi ahụ, jiri mkpisiaka ya fesa ya n'ihu ebe mkpuchi mmehie ahụ, n'akuku owuwa anyanwu, fesakwa ya ugboro asaa n'ihu ebe mkpuchi mmehie ahụ.

¹⁵ “Emesia, o ga-esi n'ebe ahụ puo gaa gbuo mkpi aja mmehie umu Izrel, werekwa obara ya bata n'azu akwa mgbochi fesa ya n'elu ebe mkpuchi mmehie ahụ, na n'ihu ya, dika o jiri obara nwa oke ehi ahụ mee. ¹⁶ N'uzo di otu a, o ga-ekpuchiri Ebe ahụ Kachasi Nso mmehie ya, n'ih i mmehie na nnupu isi umu Izrel, ihe obula mmehie ndi ahụ bu. O ga-achukwa udi aja a n'ih ulo nzute ahụ, n'ih na o di n'etiti ebe obibi ruru aru nke umu Izrel. ¹⁷ O nweghi onye obula ozọ ga-anọ n'ime ulo nzute ahụ, site n'oge Eron banyere n'Ebe ahụ Kachasi Nso ichu aja mkpuchi mmehie tutu ruo mgbe o putara, mgbe

ọ chụchara aja mkpuchi mmehie maka onwe ya na ezinaụlọ ya, na maka ụmụ Izrel niile.

18 “Mgbe o si n’ebe ahụ pụta, gaa n’ebe ichụ aja dị n’ihu ONYENWE ANYỊ kpuchiere ya mmehie ya. Ọ ga-ewere ụfọdụ ọbara nwa oke ehi ahụ na nke mkpi ahụ tee ya na mpi niile dị n’ebe ichụ aja ahụ. 19 Ọ ga-eji mkpịsịaka ya fesa ụfọdụ ọbara ahụ n’elu ebe ichụ aja ahụ ugboro asaa iji hichapụ adighị ọcha ya n’ihi irụ arụ ụmụ Izrel, na ido ya nsọ.

20 “Mgbe Erọn chụchara aja mkpuchi mmehie maka Ebe ahụ Kachasi Nsọ, ụlọ nzute, nakwa ebe ichụ aja, ọ ga-akpụbata mkpi ahụ e debere ndụ. 21 Ọ ga-ebikwasị aka ya abụọ n’isi ya, kwupụta ajọ omume na nnupu isi ụmụ Izrel niile, mmehie ha niile, bokwasị ha mkpi ahụ n’isi. Ọ ga-ezipụ mkpi ahụ pụọ n’ime ọzara site n’aka onye ahụ a họtara ime nke a. 22 N’uzọ dị otu a, mkpi ahụ ga-eburu mmehie ndị ahụ niile baa n’ebe mmadụ ọbụla na-ebighị. Nwoke ahụ ga-ahapụkwa ya n’ọzara.

23 “Mgbe ahụ, Erọn ga-aba n’ime ụlọ nzute ahụ,† yipụ uwe akwa ọcha ndị nchụaja ahụ niile o yi n’ahụ ya tupu ọ banye n’Ebe ahụ Kachasi Nsọ. Ọ ga-awusa ha n’ebe ahụ. 24 Ọ ga-eji mmiri saa ahụ ya n’akụkụ ebe nsọ ahụ, yirikwa uwe efu ya. Mgbe ahụ, ọ ga-apụta bịa chụọ aja nsure ọkụ nke onwe ya, na aja nsure ọkụ nke ndị ahụ, maka ikpuchiri onwe ya, na ikpuchikwara ndị ahụ mmehie ha. 25 Ọ ga-akpọkwa abụba anụ e ji chụọ aja mmehie ahụ ọkụ n’elu ebe ichụ aja.

† 16:23 16:23 Izk 42:14

26 “Mgbe nwoke ahụ kpugara mkpi ahụ n’ọzara hapụ ya, lotara, ọ ga-asa ahụ ya na uwe ya tupu ọ laghachi n’ime obodo. 27 Oke ehi nakwa mkpi maka ichụ aja mmehie ahụ, bụ nke ewebatara ọbara ha n’ime Ebe ahụ Kachasi Nso, maka ikpuchi mmehie, ka aghaghị ibupu n’azu omuma ulọ ikwu; a ga-akpọ akpukpọ ha, anụ ahụ ha na mgbirị afọ ha niile oku. 28 Onye ga-akpọ ha oku ga-asa uwe ya, saakwa ahụ ya tupu ọ laghachi n’ime obodo.

29 “Nke a ga-aburu unu ukpuru ebighi ebi. N’afọ obula, unu ga-ebu onu, hapu iru oru obula, n’ubochi iri nke onwa asaa. Iwu a diri nwa afọ ala maobu onye obia bi n’etiti unu.‡ 30 N’ihi na n’ubochi a ka a na-ekpuchiri unu mmehie unu, ime ka unu diri ocha. Mgbe ahụ, unu ga-abu ndi di ocha site na mmehie unu niile n’ihu ONYENWE ANYI. 31 O bu ubochi izuike nye unu, burukwa ubochi unu ga-ebu onu. Iwu a enweghi mgbanwe! 32 Onye nchujaja e tere mmanu, nke e doro nsọ dika onye nchujaja inochi nna ya, ga-achụ aja mkpuchi mmehie ndi a, yirikwa akwa ocha ahụ, bu uwe nsọ ahụ. 33 O ga-ekpuchiri Ebe ahụ Kachasi Nso na ulọ nzute, ebe ichụ aja na ndi nchujaja, na mkpokota ndi obodo niile mmehie ha.

34 “Nke a ga-abu iwu ebighi ebi nye unu. Otu ugboro n’otu afọ ka a ga-ekpuchi mmehie maka mmehie ndi Izrel niile.”

E mezuru ihe ndi a niile dika ONYENWE ANYI si nye ya Mosis n’iwu.

‡ 16:29 16:29 Lev 23:27,32; Onu 29:7

17

Iwu banyere iri ọbara

¹ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si, ² “Gwa Erọn, na ụmụ ya ndị ikom, na ụmụ Izrel niile okwu si ha, ‘The ndị a ka ONYENWE ANYỊ nyere n’iwu. ³ Onye ọbụla bụ onye ụlọ Izrel gbuo ehi, maọbụ nwa aturụ, maọbụ ewu n’ogige ebe obibi,* maọbụ n’azụ ebe obibi, ⁴ ma o wetaghị ya n’ọnu ụzọ ụlọ nzute iche ya dika onyinye n’ihu ONYENWE ANYỊ, n’ihu ụlọnsọ ONYENWE ANYỊ, a ga-agụ onye ahụ dika onye ikpe iwufu ọbara mara. O wụfuola ọbara, n’ihi ya, a ga-esite n’etiti ndị ya kewapụ ya. ⁵ Ihe e ji nye iwu a bụ ka ụmụ Izrel wetara ONYENWE ANYỊ aja niile ha na-achụ ugbu a na mbara ezi ọbụla. Ha kwesiri iwetara ya ONYENWE ANYỊ site n’aka onye nchụaja n’ọnu ụzọ ụlọ nzute, ka o jiri ya chụọrọ ha aja udo. ⁶ N’uzọ dī otu a, onye nchụaja ga-efesa ọbara ahụ n’ebe ichụ aja dī n’ọnu ụzọ ụlọ nzute, kpọkwa abụba ya oku, ka o bụrụ aja nsure oku nke isisi ya dī ONYENWE ANYỊ ezi uto. ⁷ O kwesikwaghị ka ndị Izrel chụọ aja ha ọzọ na mbara ezi nye arụsị ewu ndị ha na-akpọ isiala nye. Iwu a ga-adịgide nye ha na ụmụ ha niile, site n’ogbọ ruo n’ogbọ.’

⁸ “Gwa ha, ‘Onye Izrel ọbụla, maọbụ onye ọbịa bi n’etiti unu, nke ga-achụ aja nsure oku maọbụ aja ọzọ, ⁹ ma o webataghị ya n’ọnu ụzọ ụlọ nzute, ebe a ga-achurụ ya ONYENWE ANYỊ, ka a ga-ewezuga site n’etiti ndị ya.

¹⁰ “ ‘Onye Izrel ọbụla maọbụ onye ọbịa bi n’etiti ha, nke riri ọbara ọbụla ka m ga-eche

* **17:3** 17:3 Ya bụ ọmụma ụlọ ikwu

ihu m megide. A ga-ewezuga ya site n'etiti ndi m. ¹¹ N'ihị na ndu ihe nwere ndu di n'obara ya, o bu n'ihị nke a ka m ji nye iwu na a ga-awusa obara niile n'elu ebe ichu aja, maka iji ya kpuchie mmehie unu. O bu obara na-ekpuchi mmehie maka ndu mmadu.† ¹² N'ihị nke a, a siri ndi Izrel, "O dighi onye obula n'etiti unu, maobu onye obia obula nke bi n'etiti unu ga-eri obara."

¹³ "Onye Izrel obula, na onye obia obula binyere unu nke gara ichu nta, gbuo anu maobu nnunu obula a na-eri eri, ga-awufu obara ya were aja kpuchie ya. ¹⁴ N'ihị na ndu ihe niile nwere ndu di n'obara. O bu ya mere m ji nye umu Izrel iwu si unu erila obara anumanu obula, n'ihị na ndu ihe niile nwere ndu di n'obara ya. N'ihị ya onye obula riri obara, a ga-ekewapu ya site n'etiti ndi m.

¹⁵ "Mmadu obula, maobu nwa afo ma o bukwanu onye obia, nke riri anu nwuru n'onwe ya, maobu nke anu ohia dogburu,‡ ga-eji mmiri saa uwe ya na ahụ ya, o ga-abukwa onye ruru aru ruo uhuruchi tupu o di ocha ozo. ¹⁶ Ma o buru na o saghi uwe ya na ahụ ya, ikpe omuma di ya n'isi.' "

18

Iwu banyere mmeko di iche iche

¹ ONYENWE ANYI gwara Mosis okwu si ya,
² "Gwa umu Izrel okwu ndi a si ha, 'Mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke unu. ³ Ya mere, o bu ezie na unu ebiela n'etiti ndi Ijpt, ma

† 17:11 17:11 Hib 9:22 ‡ 17:15 17:15 Opu 22:31

unu ekwesighi ibi ndu unu dika ha si ebi. Unu ekwesikwaghi ibi ndu dika ndi Kenan ebe m na-akpobata unu. Unu agbasola omenaala ha. ⁴ Unu ga-edebe iwu m niile, gbasookwa ukpuru m niile n'ih na abu m ONYENWE ANYI Chineke unu. ⁵ Debenu iwu m na ukpuru m, n'ih na onye na-edebe ha ga-adi ndu* site na ha. Abu m ONYENWE ANYI.

⁶ “ ‘Onye obula ya na mmadu bu nwanne e jekwurukwala ya ka ha nwe mmeko edina, i ji kpughee oto ya. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI.

⁷ “ ‘I gaghị eleda nna gi anya site na i jekwuru nne gi ka gi na ya nwe mmeko edina. Nne gi ka o bu; gi na ya agaghị enwe ụdi mmeko di otu a.

⁸ “ ‘I gaghị e jekwuru nwunye nna gi ka gi na ya nwe mmeko edina. Nke a bu ileda nna gi anya.

⁹ “ ‘I gaghị e jekwuru nwanne gi nwanyi ka gi na ya nwe mmeko edina, maobu nwa nwanyi nke a muru nna gi, maobu nwa nwanyi nke nne gi muru, ma a muru ya n'ulo ma a muru n'ama.

¹⁰ “ ‘I gaghị e jekwuru nwa nwanyi nke nwa gi nwoke muru, maobu nwa nwanyi nke nwa gi nwanyi muru i nwe mmeko edina; n'ih na nke a ga-eweta nleda anya nye gi.

¹¹ “ ‘I gaghị e jekwuru nwa nwanyi nwunye nna gi muru, ka gi na ya nwe mmeko edina, n'ih na o bu nwa nna gi muru; nwanne gi nwanyi ka o bu.

¹² “ ‘I gaghị e jekwuru nwanne nwanyi nna gi ka gi na ya nwe mmeko edina, n'ih na obara jikoro ya na nna gi, ha bu otu ahụ.

* **18:5** 18:5 Izk 20:11; Rom 10:5

13 “ Ị gaghị e jekwuru nwanne nne gị nke nwanyị, ka gị na ya nwe mmekọ edina, n’ihi na ọbara jikọrọ ya na nne gị, ha bụ otu ahụ.

14 “ Ị gaghị eleda nwanne nna gị nke nwoke anya, site n’ijekwuru nwunye ya, ka gị na ya nwe mmekọ edina. N’ihi na nwunye nwanna gị ka ọ bụ.

15 “ Ị gaghị e jekwuru nwunye nwa gị nwoke ka gị na ya nwe mmekọ edina; nwunye nwa gị nwoke ka ọ bụ; gị na ya agaghị enwe mmekọrịta ọbụla gosiri mkpughe ọtọ ya.

16 “ Ị gaghị e jekwuru nwunye nwanne gị nwoke ka gị na ya nwe mmekọ edina, n’ihi na nke a bụ omume nleda anya nye nwanne gị nwoke.

17 “ Ị gaghị e jekwuru nwanyị na nwa ya nwanyị ka gị na ha nwe mmekọ edina. Ị gaghị akpọrọ nwa nwanyị nwa ya nwoke, ma ọbụ nwa nwanyị nke nwa ya nwanyị mụrụ dinaa ya; n’ihi na otu ọbara ka ha bụ. Ihe dị otu a bụ arụ.

18 “ Ị gaghị alụ nwanne nwanyị nwunye gị, dika nwunye ọzọ gị, n’ihi ikpagbu ya, gị na ya a na-enwe mmekọrịta edina, ị na-ekpughe ọtọ nwunye gị mgbe ọ ka dị ndụ.

19 “ E jekwurukwala nwanyị ka gị na ya nwe mmekọ edina, mgbe ọ nọ n’ọnođụ adighị ọcha nke (ịsọ ụba) nsọ nwanyị ya n’oge a kara aka.

20 “ A kpọrọkwala nwunye onye agbataobi gị idina ya, si otu a meruọ onwe gị n’ihi mmekọ di otu a.†

† 18:20 18:20 Ọpụ 20:14; Mat 5:27-28; 1Kọ 6:9; Hib 13:4

21 “ ‘I gaghị enye nwa gi ka e jiri ya chuoro Molek aja.‡ N’ihi na i kwesighi imeru aha Chineke gi. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI.

22 “ ‘Gi na nwoke edinala, dika nwanyi na nwoke si edina. Ihe akporo asi ka o bu.

23 “ ‘Gi na anumanu obula edinakwala, site otu a meruo onwe gi. Nwanyi agakwaghi ewere onwe ya nye ka ya na oke anumanu nwee mmekorita, aru a na-adighi eme eme ka o bu.

24 “ ‘Unu emerukwala onwe unu site na-ime ihe ndi a, n’ihi na ihe ndi a bu ihe mba ndi ahụ na-eme. O bukwana n’ihi ya ka m ga-eji chupu ha site n’ala ahụ m ga-enye unu. 25 O buladi ala ahụ niile ghorọ ihe ruru aru site n’omume ndi a. O bu nke a mere m ji ata ndi bi n’ime ya ahuhu n’ihi mmehie ha. Ala ahụ megheere onu ya gboputa ndi bi n’ime ya. 26 Unu ga-edebe iwu m na ukpuru m ndi a niile. Unu emekwala ihe aru ndi a, ma ndi amuru n’ala ma ndi obia niile bi n’etiti unu. 27 Ala m na-aga inye unu ruru aru n’ihi na ndi bi n’ime ya na-eme omume ndi a ruru aru. 28 Unu emekwala ihe aru ndi a, n’ihi na o buru na unu emee ha, o ga-emegehe onu ya gboputa unu, dika o si mee mba niile bu ndi buru unu uzọ biri n’ime ya.

29 “ ‘Onye obula n’etiti unu mere ihe aru ndi a, ka a ga-ekwapu site n’etiti ndi ya. 30 N’ihi ya, lezienu anya ka unu debe iwu m, ka unu ghara ime ihe aru ndi a, nke ndi buru unu uzọ biri n’ala ahụ mere. Ka unu gharakwa imeru onwe unu site n’omume aru ndi a. Abụ m ONYENWE ANYI Chineke unu.’ ”

‡ 18:21 18:21 Lev 20:2-5

19

Iwu ndi ọzọ

¹ ONYENWE ANYI gwara Mosis okwu si ya,
² “Gwa ọgbako umu Izrel niile okwu si ha: ‘Dinu nsọ, n’ihi na mu onwe m bu ONYENWE ANYI bu Chineke unu, di nsọ.

³ “ ‘Onye ọbula n’ime unu aghaghi isopuru nne na nna ya, debekwa iwu m nyere maka ubochi izuike, n’ihi na mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke unu.

⁴ “ ‘Unu akpola isiala nye arusi, unu emekwarala onwe unu chi ndi e ji ọla kpuo. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke unu.

⁵ “ ‘Mgbe unu ga-achuru ONYENWE ANYI aja udo, soronu ukpuru m nyere unu chuo ya, ka m nabata ya. ⁶ Unu ga-eri ya n’ubochi ahụ unu churu ya, maobu n’ubochi nke na-eso ubochi ahụ. Nke ọbula foduru ruo ubochi nke ato ka unu ga-esure oku. ⁷ O buru na unu erie ya n’ubochi nke ato ihe aru ka o bu. A gaghị anabata aja ọbula unu ga-eri n’ubochi nke ato. ⁸ Ikpe ga-ama onye ga-eri ya n’ubochi nke ato n’ihi na o meela ka ihe nsọ ONYENWE ANYI buru ihe aru. A ga-ekewapu onye ahụ site n’etiti ndi ya.

⁹ “ ‘Mgbe unu na-ewe ihe ubi, unu ewechala ihe niile di n’akuku ubi niile, maobu chikotachaa irighiri ihe ubi niile foduru n’ala.

¹⁰ A ghorochakwala mkpuru vaini niile miri n’elu vaini gi, maobu chikoro mkpuru ndi dara n’ala. Hapuru ha umu ogbenye na ndi obia, n’ihi na mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke unu.

11 “ ‘Unu ezula ohi.

“ ‘Unu aghala ụgha.

“ ‘Unu aghọgbula ibe unu.

12 “ ‘Unu ańụla iyi ụgha, si otu a weta nkọcha nye aha ONYENWE ANYỊ Chineke unu. Abụ m ONYENWE ANYỊ.

13 “ ‘Unu ejila ike pụnara onye agbataobi unu ihe ya, maọbụ zuru ihe o nwere n’ohi.

“ ‘Kwuọnu onye ọbụla unu goro ọrụ ụgwọ ọrụ ya ọsịisọ. Unu echela ka chi ọọ tupu unu akwuọ ya ụgwọ ya.

14 “ ‘Akọchala onye ntị chiri, edochikwarala onye isị ihe n’uzọ. Tụọ egwu Chineke. Abụ m ONYENWE ANYỊ.

15 “ ‘Unu ekpela ikpe na-ezighị ezi, unu elela mmadụ anya n’ihu mgbe unu na-ekpe ikpe, ma onye unu na-ekpe ikpe ọ bụ ọgaranya maọbụ ogbenye. Kama kpeenu ikpe kwu ọtọ.

16 “ ‘Unu ejegharịla na-agbasa okwu nkwujo n’etiti ndị mmadụ.

“ ‘Emela ihe ọbụla ga-ebutere onye agbataobi gị ọnwụ. Abụ m ONYENWE ANYỊ.

17 “ ‘Akpọla nwanne gị asị n’ime obi gị. Tụọ onye agbataobi gị mmehie ya n’ihu ya, ka ị ghara iketa oke n’ikpe ọmụma dịrị ya.

18 “ ‘Abọla ọbọ, ebukwala iro n’obi megide onye ọbụla n’etiti ndị gị. Kama hụ onye agbataobi gị n’anya dika ị si hụ onwe gị n’anya. Mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ unu.

19 “ ‘Unu ga-edebe iwu m niile.

“ ‘Unu ejila otu ụdị anụ ụlọ unu na-agba ụdị anụ ụlọ ọzọ dị iche.

“ ‘Akụla ụdị mkpuru abụọ n’ubi.

“Eyila uwe e ji ụzọ ihe abụọ, dika aji anụ na ogbo dūọ.

20 “Ọ buru na nwoke ọbụla akporo nwaagboghọ bu ohu nwanyi nke a na-agbaputabeghi, maobu nke na-enwerebeghi onwe ya, nke nwoke ozọ choro ilu, mee ka ha abuo dinakoo, a ga-ekpe ha abuo ikpe n’uloikpe, ma a gaghi egbu ha, n’ihi na nwanyi ahụ abughi onye nwe onwe ya. 21 Ma nwoke ahụ ga-eweta aja ikpe omuma nye ONYENWE ANYI n’onu uzọ ulo nzute. O ga-abukwa ebule ka o ga-eji chuo aja ahụ. 22 Onye nchujaja ga-eji ebule aja ikpe omuma ahụ choro nwoke ahụ aja mkpuchi mmehie ya n’ihu ONYENWE ANYI, n’ihi mmehie o mere. A ga-agbaghakwara ya mmehie ya.

23 “Mgbe unu batara n’ala ahụ kuọ mkpuru osisi di iche iche, unu erila mkpuru osisi ahụ miri n’afọ nke mbu, o bu ihe ruru aru. Ruo n’afọ nke ato, ha bu ihe ruru aru. Unu agaghi eri ha. 24 N’afọ nke anọ, mkpuru nke osisi ndi ahụ niile ga-amị di nsọ. Unu ga-eji ya nye ONYENWE ANYI onyinye otuto. 25 Site n’afọ nke ise, mkpuru ọbụla ga-abu nke unu. N’uzo di otu a ihe ha gamiputa ga-adị ukwu. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke unu.

26 “Unu erila anu ọbụla ọbara di n’ime ya.

“Unu agbala afa maobu juta mmuo ase.

27 “Unu akpuchala agiri isi di gburugburu akuku isi unu, maobu chabie onu onu afuonu unu.

28 “Unu akala ihe ọbụla n’ahu unu, n’ihi onye nwuru anwu maobu jiri mma oku dee ihe n’ahu unu. Abu m ONYENWE ANYI.

29 “‘Emerụla nwa gi nwanyị site n’ikwagide ya ka ọ buru akwuna, ka ala unu ghara ijuputa n’igba akwuna na ihe ojoo di iche iche.

30 “‘Debenụ iwu niile m nyere maka ubochi izuike m. Sọpukwaranụ ebe nsọ m. Abụ m ONYENWE ANYI.

31 “‘Unu ejekwurula ndi na-aju mmuo ojoo ase maobu chogaa ndi dibia afa, n’ihi na unu ga-emeru onwe site na ha. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke unu.

32 “‘Bilienu otọ n’ihu okenye, sọpurunu ndi okenye, ma tuonu egwu Chineke unu. Abụ m ONYENWE ANYI.

33 “‘Mgbe onye obia soro unu biri n’ala unu, unu emejola ya. 34 Mesonu onye obia bi n’etiti unu mmeso dika o bu otu n’ime ndi amuru n’ala. Hunu ha n’anya dika unu si hu onwe unu, n’ihi na o nwere oge unu bu obia n’ala Ijipt. Abụ m ONYENWE ANYI Chineke unu.

35 “‘Unu ejila ihe otutu aghugho mgbe unu na-atu ihe di ogologo, maobu ihe di arọ, maobu ihe di ukwuu, 36 Jirinu ezi ihe otutu tuo ogologo, maobu ihe di arọ, maobu ihe di ukwuu. Abụ m ONYENWE ANYI Chineke unu, onye si n’ala Ijipt kpoputa unu.

37 “‘Debenụ ukpuru m niile, na iwu m niile, gbasoonu ha. Abụ m ONYENWE ANYI.’”

20

Ahuhu n’ihi mmehie

1 ONYENWE ANYI siri Mosis, 2 “Gwa umu Izrel, ‘Onye Izrel obula maobu onye obia obula bi n’etiti unu, nke weere nwa ya nye maka ichuru

Molek aja, aghaghị ime ka ọ nwụọ. Ndi mmadu ga-ewere nkume tugbuo ya. ³ Mụ onwe m ga-emegide onye ahụ, bipụ ya site n'etiti ndi ya, n'ihị na o meruola ebe nsọ m, mee ka aha m gharakwa idi nsọ, site n'iji umu ya churo Molek aja. ⁴ O buru na ndi obodo elezie anya mee omume dika a ga-asị na ha amaghi ihe onye ahụ mere, hapukwa igbu ya, mgbe o were otu n'ime umu ya nye Molek, ⁵ mụ onwe m ga-emegide onye ahụ na ezinaulo ya bipụ ha site n'etiti ndi ya. Otu a kwa ka m ga-eme ya na ndi niile so ya meru onwe ha site n'ife arusi Molek.

⁶ “ ‘Aga m edo ihu m megide onye obula gara juo ase site n'aka mmuo ojo, maobu onye gara na dibia afa gbaa afa, site n'iso ha kwaa iko. Aga m ekewapu onye ahụ site n'etiti ndi ya.

⁷ “ ‘Doonu onwe unu nsọ, ma dikwanu nsọ n'ihị na abụ m ONYENWE ANYI Chineke unu. ⁸ Debenu ukpuru m niile, ma gbasoonu ha n'ihị na abụ m ONYENWE ANYI onye na-edo unu nsọ.

⁹ “ ‘Onye obula kochara nne ya maobu nna ya ka a ga-egbu n'ihị na o kochara nne na nna ya. Obara onye di otu a ga-adikwa ya n'isi.

¹⁰ “ ‘O buru na nwoke obula edinakwuru nwunye nwoke ozo, ya bu nwunye onye agbataobi ya, nwoke ahụ na nwanyi kwara iko ka a ga-egbu.

¹¹ “ ‘Nwoke obula ya na nwunye nna ya dinakorọ nwe mmeko, emerula nna ya. A ga-egbu nwoke ahụ na nwanyi ahụ. Obara ha gadi ha n'isi.

12 “ ‘Ọ bụrụ na nwoke ọbụla edinakwuru nwunye nwa ya, wetara onwe ha ikpe ọmụma, a ga-egbu ha abụọ n’ihi na ọ bụ arụ ka ha mere.

13 “ ‘Ọ bụrụ nwoke na nwoke ibe ya edinakọọ nwee ụdị mmekọ edina nwoke na nwanyị, a ga-egbu ha abụọ n’ihi na ihe ha mere bụ ihe rụrụ arụ. Ọbara ha ga-adị ha n’isi.

14 “ ‘Ọ bụrụ na nwoke alụọ nwanyị na nne mụrụ ya, ajọ ihe ka ọ bụ. Nwoke ahụ na ndị inyom ndị ahụ ka a ga-akpọ ọkụ, ka ihe ojoọ di otu a hapụ idị n’etiti unu.

15 “ ‘Ọ bụrụ na nwoke na anụmanụ enwee mmekọrịta, a ga-egbu nwoke ahụ gbukwaa anụmanụ ahụ.

16 “ ‘Ọ bụrụ na nwanyị ọbụla abiaruo anụmanụ ọbụla nso dinakwuru ya inwe mmekọ, a ga-egbu nwanyị ahụ na anụmanụ ahụ, n’ihi na ha kwesiri ọnwụ. Ọbara ha ga-adị ha n’isi.

17 “ ‘Nwoke ọbụla ya na nwanne ya nwanyị nwere mmekọ edina, maọbụ nwa afọ nne ya maọbụ nwa nwunye nna ya, a ga-ekpochapụ ha site n’ihu ọha mmadụ n’ihi na ọ bụ ihe ihere di ukwu ka ha mere. Ọ meruọla nwanne ya, n’ihi ya ikpe ọmụma di ya n’isi.

18 “ ‘Nwoke ọbụla nke ya na nwanyị nọ na nsọ nwanyị ya dinakoro nwee mmekọ ekpugheela adighi ọcha nwanyị ahụ. Nwanyị ahụ n’onwe ya ekpugheekwala adighi ọcha nke ya. A ga-ebipụ ha abụọ site n’etiti ndị ha.

19 “ ‘I gaghị enwe mmekọ edina n’etiti gi na nwanne nwanyị nne gi maọbụ nwanne nwanyị nna gi, n’ihi na nke a bụ ihe nleda anya nye onye

ọbara jikoro gi na ya. Ikpe omuma ga-adiri unu abuo.

20 “O buru na nwoke obula na nwunye nwanne nna ya edinaa, o bu omume ileda anya nye nwanne nna ya. Ha ga-ebu mmehie ha. Ha ga-anwu na-amutaghi nwa.

21 “O buru na nwoke aluo nwunye nwanne ya, o bu omume ruru aru, n’ihi na o bu ihe nleda anya nye nwanne ya. Ha ga-agba aka nwa.

22 “Debenu iwu ndi a na ukpuru ndi a, ma gbasoonu ha ka ala ahụ m na-eduba unu n’ime ya hapu imeghe onu ya gbupu unu. 23 Unu agbasola omenaala ndi mba niile a m na-achupu site n’ala m na-enye unu, n’ihi na ha na-eme ihe ndi a niile m nyere unu n’iwu emela. O bu nke a mere ihe banyere ha ji so m oyi. 24 Ma agwala m unu si, “Unu ga-eketa ala ha. Aga m enye ya unu ka o buru ihe nketa unu. Ala mmiri ara ehi na mmanu anu na-eru na ya.” Abu m ONYENWE ANYI Chineke unu onye kewaputara unu doo unu iche site na mba ndi ozo niile.

25 “Unu aghaghi ikpa oke n’etiti anumanu ndi di ocha iri eri, na anumanu ndi na-adighi ocha, na n’etiti anu ufe di ocha iri eri na ndi ruru aru.* Unu emerula onwe unu site n’iri anumanu maobu anu ufe, maobu ihe ozo na-akpughari n’ala, ndi ahụ m kewapuru iche dika ihe ruru aru. 26 Unu ga-adi nsọ nye m, n’ihi na mu, bu ONYENWE ANYI, di nsọ. Ekewaputala m unu, doo unu iche, site n’etiti ndi mba ozo niile, ka unu buru nke m.

* 20:25 20:25 Dit 14:3-21

27 “A ga-eji nkume tugbuo nwoke maọbu nwanyị ọbula nke na-ajụ mmụọ ọjọọ ase, maọbu dibia afa nọ n’etiti unu ka ọ nwụọ. Ọbara ha ga-adikwa ha n’isi.”

21

Iwu nke ndị nchụaja

1 ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si, “Gwa ndị nchụaja, ụmụ ndị ikom Eron okwu si ha, ‘Onye nchụaja ekwesighi imeru onwe ya mgbe mmadu nwuru n’etiti umunna ya. ² Kariakwa ma onye ahụ bu onye di ya nnoo nso, dika nne ya, maobu nna ya, maobu nwa ya nwoke, maobu nwa ya nwanyị, maobu nwanne ya nwoke, ³ maobu nwanne ya nwanyị na-alubeghi di, onye o na-elekota n’ihi na o nweghi di. N’ihi ya, o nwere ike meruo onwe ya. ⁴ Ma o gakwaghi eme onwe ya ka o ghara idi ocha n’etiti ndi ogo ya, ma site otu a meruo onwe ya.

⁵ “Ndị nchụaja ekwesighi ikpucha isi ha, maobu kpuchapu akuku afuonu ha, maobu kaa ihe obula n’akpukpo ahụ ha.* ⁶ Ha ga-abu ndi di nsọ nye Chineke ha, ndi na-agaghi emekwa ka aha Chineke ha ghara idi nsọ. N’ihi na o bu ha na-eche n’ihu ONYENWE ANYỊ onyinye aja nsure oku, bu nri Chineke ha. N’ihi ya, ha aghaghi idi nsọ.

⁷ “Onye nchụaja agaghi alu nwanyị e meruru site n’igba akwuna, maobu nwanyị luturula di nke kewapuru onwe ya site n’ahu di ya, n’ihi na ndi nchụaja bu ndi di nsọ nye Chineke ha. ⁸ Guo

* 21:5 21:5 Lev 19:28; Izk 44:20

ha dika ndi di nsọ n'ihu na o bu ha na-eche nri Chineke n'ihu ya. Guo ha dika ndi di nsọ n'ihu na mu onwe m bu ONYENWE ANYI di nsọ, mu onwe m na-eme ka unu di nsọ.

⁹ “O buru na nwa nwanyi onye nchujaja emeruo onwe ya site n'igho onye akwuna, o sitela na ndu ojo di otu a wetara nna ya ihe ihere. A ga-akpo ya oku.

¹⁰ “Onyeisi nchujaja, onye ahụ sitere n'etiti umunna ya, onye awusara mmanu nsọ n'isi ya, onye ahoro doo nsọ iyiri uwe onye nchujaja ahụ, agaghị ahapu agiri isi ya ka o kpasasia, maobu dowaa uwe ya. ¹¹ O gaghị abanye ebe ozu di. O gaghị emeruo onwe ya, o buladi ma ozu ahụ o bu nke nne ya maobu nke nna ya. ¹² O gaghị esi n'ebe nsọ Chineke ya puo, maobu mee ya ka o ghara idi nsọ, n'ihu na e doola ya nsọ site na ite ya mmanu nsọ nke Chineke ya. Abụ m ONYENWE ANYI.

¹³ “Nwanyi onyeisi nchujaja ga-alu ga-abu nwanyi na-amaghi nwoke. ¹⁴ O gaghị alu nwanyi di ya nwuru, maobu nwanyi ya na di ya na-ebikwaghi, maobu nwanyi akwuna. Nwanyi o ga-alu ga-abu naani nwanyi na-amaghi nwoke nke si n'etiti umunna ya, ¹⁵ ka o ghara ime ka umu ya ghara idi nsọ n'etiti umunna ya. Abụ m ONYENWE ANYI onye na-edo ya nsọ.’”

¹⁶ ONYENWE ANYI gwara Mosis si, ¹⁷ “Gwa Eron, 'N'ogbo niile nke na-abia, o nweghi onye obula n'ime umu umu gi nke akuku ahụ ya na-ezughi oke ga-abia nso iwetara Chineke ya ihe oriri. ¹⁸ O nweghi nwoke obula nwere orusi obula ga-abia nso, o nweghi nwoke kpuru isi, maobu onye

ngwuro, maobu onye imi mpia, maobu onye ukwu maobu aka ya na-ezughị oke,† 19 maobu onye okpukpu ukwu ya maobu okpukpu aka ya gbajiri, 20 maobu onye mkpumpu azu di, maobu nwa akakpo, maobu onye na-adighi ahuzi uzọ, maobu onye agba na-ata, maobu onye akpukpa di n'ahu, maobu onye mkpuru amu ya chipiara echipia. 21 O nweghi nwa nwa Eron onye nchujaja obula nwere orusi ga-abia iwetara ONYENWE ANYI aja onyinye site n'oku. Ebe o bu na o nwere orusi, o gaghi abia nso iwetara Chineke ya nri. 22 Ma o nwere ike iri nri ahụ dikarisiri nso nke sitere na nri Chineke ya, tinyekwara nri ahụ di nso. 23 Kama o gaghi abia nso akwa mgbochi ahụ maobu bjaruo ebe ichu aja nso, n'ihu ezughị oke ya. Ka o ghara imeru ebe nso m, n'ihu na abu m ONYENWE ANYI onye na-edo ha nso.' ”

24 Ya mere Mosis nyere Eron na umu ya ndi ikom na umu Izrel niile iwu ndi a.

22

Idi nso nke onyinye ochuchu aja

1 ONYENWE ANYI gwara Mosis si, 2 “Gwa Eron na umu ya ndi ikom ka ha jiri nsopuru nabata onyinye di nso nke umu Izrel na-edo nso nye m, ka ha ghara imeru aha nso m. Abu m ONYENWE ANYI.

3 “Gwa ha si, ‘N’ogbo unu niile na-abia, o buru na enwee onye obula n’agburu unu nke biana

† 21:18 21:18 Ihe ndi a ganyere ma mmadu ma anumanu, dika e deputara ha site n’amaokwu iri na isii gbadaa.

nso n'ihe ndi ahụ di nsọ ụmụ Izrel na-edo nsọ nye ONYENWE ANYI, mgbe onye ahụ nọ ọnọdụ dika onye ruru aru, a ga-esi n'ihu m wezuga onye ahụ. Abụ m ONYENWE ANYI.

⁴ “Onye ọbụla bu nwa nwa Eron nke ọriá ekpenta na-aria, maobu nke ihe si n'ahụ ya na-asoputa agaghị eri aja di nsọ tutu ruo mgbe e mere ka o diri ọcha. O ga-abukwa onye ruru aru ma o buru na o metu ozu aka, maobu onye mkpuru nwa na-esite n'ahụ awusi, ⁵ maobu na o meturu anu na-akpughari akpughari n'ala aka, nke na-emeru ya, maobu na o meturu mmadu aka nke mere ka o buru onye ruru aru n'agbanyeghi ihe o bu na-emeru ya. ⁶ Onye ahụ meturu ihe ndi a aka ga-abu onye ruru aru ruo uhuruchi. O gaghị eri ihe nsọ ọbụla tutu ruo mgbe o sachara ahụ. ⁷ Mgbe anyanwu dara ka o ga-adi ọcha, nweekwa ike iri ihe di nsọ, n'ihu na o bu nri ya. ⁸ O gaghị eri anu nwuru anwu, maobu nke anu ozọ dogburu,* n'ihu na ihe ndi a ga-emeru ya. Abụ m ONYENWE ANYI.

⁹ “Ndi nchujaja kwesiri idebe ukuru m, ka ha ghara ibu ndi ikpe mara si otu a nwuo n'ihu na ha leiri ha anya. Abụ m ONYENWE ANYI onye na-edo ha nsọ.

¹⁰ “O nweghi onye ọbụla na-esiteghi n'ezinaulo ndi nchujaja ga-eri aja nsọ ahụ. Onye bu ọbia na onye e goro ọru nọ n'ulo onye nchujaja agaghị eri ya. ¹¹ Otu o di, o buru na onye nchujaja weere ego nke aka ya gbata ohu, maobu na a muru ohu ahụ n'ulo ya, ohu ahụ

* 22:8 22:8 Ọpụ 22:31

nwere ike iri aja nsọ ahụ. ¹² Ọ buru na nwa nwanyi onye nchujaja aluọ onye na-abughị onye nchujaja, ọ gaghi eri ihe obula site n'ime aja nsọ a. ¹³ Ma nwa nwanyi onye nchujaja nke di ya nwuru, maobu na ya na di ya ebikwaghi, ọ burukwa na ọ mutaghi nwa obula, ọ loghachi bia biri n'ulo nna ya dika o mere mgbe ọ bu agboghọ, o nwere ike iri nri di n'ulo nna ya. Ọ dikwaghi onye na-ekwesighi iri ya,[†] nke ga-eri ya.

¹⁴ “ Ọ buru na onye obula erie onyinye nsọ ahụ na-amaghi ama, ọ ga-eweghachiri onye nchujaja ihe niile o riri tukwasikwa ya otu uzọ n'uzọ ise ozo. ¹⁵ Ndi nchujaja ekwesighi imeru onyinye nsọ umu Izrel na-eche n'ihu ONYENWE ANYI, ¹⁶ site n'ikwenye ka ndi mmadu efu rie onyinye nsọ ahụ, si otu a wetara ndi riri ya ikpe omuma nke ya na nkwughachi so. Abu m ONYENWE ANYI onye na-edo ha nsọ. ”

Aja na-ezughị oke

¹⁷ ONYENWE ANYI gwara Mosis si, ¹⁸ “Gwa Eron na umu ya ndi ikom na umu Izrel niile okwu si ha, ‘Ọ buru na onye obula, onye Izrel maobu onye obia n'Izrel, eweta aja nsure oku nye ONYENWE ANYI imezu nkwa o kwere, maobu dika onyinye afo ofufu, ¹⁹ ọ ga-eweta otu oke nke na-enweghi nkwaru nke si n'igwe ehi, maobu aturu, maobu ewu, ka a nabata ya n'aha. ²⁰ Ewebatala ihe obula nke nwere nkwaru, n'ihi na agaghi m anabata ya n'aha gi. ²¹ Mgbe onye obula wetara ehi maobu aturu maobu ewu site n'igwe anu,

[†] **22:13** 22:13 Nke a bu onye obia maobu onye ala ozo

dịka onyinye aja udo ọ na-enye ONYENWE ANYỊ maka imezu nkwa, maọbụ onyinye afo ofufu, ọ ga-abụ nke na-enweghị ọrụsị maọbụ ntupọ ọbụla tupu a nabata ya. ²² Anumanu ọbụla kpuru isi, maọbụ nke meruru ahụ, maọbụ nke ukwu maọbụ aka gbajiri, maọbụ nke akpukpa di n'ahụ ya, maọbụ ihe nwere ure, maọbụ nke onya di n'ahụ, agaghị abụ ihe onyinye nye ONYENWE ANYỊ. Unu atukwasikwala ha n'ebe ichu aja dika onyinye nye ONYENWE ANYỊ. ²³ Unu nwere ike jiri ehi maọbụ aturu‡ nke akuku ahụ ya tara ata, maọbụ nke otu akuku ya buru ibu karịa ibe ya chuo aja onyinye si n'obi, ma a gaghị e ji ya chuo aja imezu nkwa. ²⁴ Unu agaghị enye anumanu ọbụla nke mkpuru amu ya chipiara echiya, maọbụ nke piara apia, maọbụ nke a dowapuru adowapu maọbụ nke a chakapuru achakapu, dika onyinye n'ihu ONYENWE ANYỊ. Unu enyekwala udi onyinye a n'ala unu. ²⁵ Unu esitekwala n'aka onye obia nata udi onyinye a, ma webata ya dika nri a na-enye Chineke unu. A gaghị anabata ha n'onodu unu, n'ihi na ha nwere nkwaru, nwekwa ntupo.' ”

²⁶ ONYENWE ANYỊ siri Mosis, ²⁷ “Mgbe a muru nwa ehi, maobu nwa aturu, maobu ewu ohuru, a ga-ahapu ya na nne ya ubochi asaa. Site n'ubochi nke asato gaa n'ihu a ga-anabata ya dika onyinye ihe oriri i ji chuo aja nsure oku nye ONYENWE ANYỊ. ²⁸ Egbula nne anu na nwa ya n'otu ubochi, maobu ehi maobu aturu. §

²⁹ “Mgbe unu na-achuru ONYENWE ANYỊ aja

‡ 22:23 22:23 Lev 3:6 § 22:28 22:28 Dit 22:6-7

ekele, chuonụ ya n'uzọ ahụ a ga-anabata ya. ³⁰ Riekwanụ anụ aja ahụ n'otu ụbọchị ahụ, ka ọ hapụ ifọdu ruo echi ya. Abụ m ONYENWE ANYỊ.

³¹ “Unu ga-edebe iwu m ndị a niile, mee ha n'ihì na abụ m ONYENWE ANYỊ. ³² Unu emekwala ka aha m ghara ịdị nsọ. A ga-edo aha m nsọ n'etiti ụmụ Izrel, n'ihì na abụ m ONYENWE ANYỊ onye na-edo unu nsọ. ³³ Ọ bụ m kpoputara unu site n'ala Ijpt ka m buru Chineke unu. Abụ m ONYENWE ANYỊ.”

23

Mmemme dị iche iche

¹ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis okwu si ya, ² “Gwa ụmụ Izrel okwu si ha, ‘Ndi a bu mmemme a kara aka nye ONYENWE ANYI, nke unu ga-ekwusa dika mkpokota di nsọ.

Ubochi izuike

³ “Ubochi isii ka unu ga-eji ruo oru. Ma ubochi nke asaa, bu ubochi izuike, ubochi mkpokota di nsọ. Unu agaghị aru oru obula n'ubochi ahụ, n'ebe obula unu bi. Ọ bụ ubochi izuike nye ONYENWE ANYỊ.

Mmemme Ngabiga na Mmemme Achicha na-ekoghi eko

⁴ “Ndi a bu mmemme ONYENWE ANYI a kara aka, mkpokota di nsọ nke unu ga-ekwusa n'oge a kara aka. ⁵ N'onwa mbu, n'ubochi nke iri na anọ nke onwa ahụ, n'oge uhuruchi, mgbe anwu dara, ka Mmemme Ngabiga ONYENWE ANYI ga-adi. ⁶ Mmemme achicha na-ekoghi eko ONYENWE ANYI ka unu ga-ebido n'ubochi iri na ise nke

onwa ahụ. Abali asaa ka unu ga-eri achicha a na-ejighi ihe na-eko achicha mee. ⁷ N'ubochi mbu nke mmemme a, unu ga-enwe mkpokota di nsọ, o dikwaghi onye obula ga-aru oru obula. ⁸ Unu ga-eweta aja e sitere n'oku chuo nye ONYENWE ANYI. N'ubochi nke asaa nweenu mkpokota di nsọ, unu arukwala oru nke ubochi ahụ.'”

Mmemme Mkpuru Mbu

⁹ ONYENWE ANYI gwara Mosis si ya, ¹⁰ “Gwa umu Izrel si ha, ‘Mgbe unu banyere n’ala ahụ m na-aga inye unu, ghotu mkpuru ihe ubi nke mbu unu, unu ga-ewetara onye nchujaja otu ukwu oka site n’oka unu ghotara n’ubi unu. ¹¹ O ga-anara unu ukwu oka ahụ fufee ya n’ihu ONYENWE ANYI, ka a nabata ya. O bu n’ubochi ahụ ga-esote ubochi izuika ka onye nchujaja ga-efufe ya. ¹² N’otu ubochi ahụ e fufere ukwu oka ahụ, unu ga-ewere nwa ebule na-enweghi ntupo, nke gbara naani otu afo, churo ONYENWE ANYI aja nsure oku. ¹³ Aja mkpuru oka ga-eso aja nsure oku a. O ga-eji iko oka a kworo nke oma iri na abuo a gwara mmanu oliv, ka o buru ihe e surere n’oku na-esi ezi isi oma nye ONYENWE ANYI. A ga-enyekwa iko mmanya ato dika onyinye ihe onunu ¹⁴ Unu agaghi eri achicha, maobu oka e ghere eghe, maobu oka ohuru tutu ruo mgbe unu buru uzọ weta onyinye nye Chineke unu. N’ebe obula unu bi, ukpuru a ga-adigide ruo ogbo niile.

Mmemme Izu Asaa

15 “ ‘Site n’ụbọchị ahụ sotere ụbọchị izuikwe, bụ ụbọchị ahụ unu wetara ukwu ọka nke onyinye mfufe, guputa izu asaa zuru ezu. 16 Guputakwa iri ụbọchị ise site n’ụbọchị izuikwe ahụ mezuru izu asaa ahụ ma wetara ONYENWE ANYỊ onyinye ọka ọhuru. 17 Site n’ebe ọbụla unu bi, unu ga-ewetara ONYENWE ANYỊ ogbe achicha abụọ nke unu ji iko ọka a kworo nke oma iri na abụọ, nke e ji ihe na-eko achicha mee, ya bụ yiist, dika aja mfufe nke mkpuru mbu nye ONYENWE ANYỊ. 18 Tinyere achicha a, unu ga-eweta umu aturu asaa gbara otu afo, ndi na-enweghi ntupo, na otu nwa oke ehi, na ebule abụọ. Ha ga-abu aja nsure oku nye ONYENWE ANYỊ, ya na aja mkpuru oka na aja ihe onunu, aja e sitere n’oku chuo, nke isisi ya di ezi mma nye ONYENWE ANYỊ. 19 Unu ga-ejikwa otu mkpi chuo aja mmehie. Werekwa umu aturu abuo gbara otu afo, otu afo, chuo aja udo. 20 Onye nchujaja ga-efufe umu aturu abuo ndi a, na achicha ndi si na mkpuru mbu ahụ n’ihu ONYENWE ANYỊ dika aja mfufe. Ha bu aja di nsọ nye ONYENWE ANYỊ. O bukwa ndi nchujaja ga-ewere ha dika nri ha. 21 N’otu ubochi ahụ unu ga-akposakwa mkpokota di nsọ, unu arukwala oru nke ubochi ahụ. Nke a ga-abu ukpuru ga-adigide ebighi ebi site n’ogbo ruo n’ogbo niile, n’ebe obula unu bi.

22 “ ‘Mgbe unu na-ewe ihe ubi, unu ewechala ihe niile di n’akuku niile nke ubi unu. Hapurunu ha umu ogbenye, na ndi obia. Hapukwara ha mkpuru ubi niile dara n’ala. Abu m ONYENWE ANYỊ Chineke unu.’ ”

Mmemme Opi

²³ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si, ²⁴ “Gwa ụmụ Izrel si, ‘Ụbọchị mbụ nke ọnwa nke asaa ga-abụ ụbọchị izuike, ụbọchị mkpọkọta dị nsọ nke a ga-eji opi na-ada oke ụda cheta. ²⁵ Unu arụla orụ ọbụla n’ụbọchị ahụ, kama unu ga-achụ aja nsure ọkụ nye ONYENWE ANYỊ.’”

Ụbọchị Mkpuchi Mmehie

²⁶ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si, ²⁷ “Ụbọchị nke iri nke ọnwa asaa a bụ ụbọchị Mkpuchi Mmehie. Ọ bụ ụbọchị mkpọkọta dị nsọ nye unu. Unu ga-ata onwe unu ahụhụ bịa wetara ONYENWE ANYỊ onyinye site n’ọkụ. ²⁸ Unu arụla orụ ọbụla n’ụbọchị ahụ n’ihi na ụbọchị ahụ bụ ụbọchị ichụ aja mkpuchi mmehie unu n’ihu ONYENWE ANYỊ Chineke unu. ²⁹ Onye ọbụla na-ejighi ụbọchị ahụ weda onwe ya n’ala ka a ga-ekewapụ site n’etiti ndi ya. ³⁰ Aga m ebibikwa onye ọbụla ruru orụ n’ụbọchị ahụ. ³¹ Unu agaghị arụ orụ ọbụla. N’ebe ọbụla unu bi, ụkpuru a ga-adigide nye unu niile site n’ogbo ruo n’ogbo. ³² Ọ ga-abụ ụbọchị izuike zuruoke nye unu, unu ga-ewedakwa onwe unu n’ala. N’ụbọchị nke itoolu nke ọnwa ahụ, site n’uhuruchi ruo n’uhuruchi nke na-esote ya, unu ga-edebe izuike unu.”

Mmemme Ụlọ Ikwu

³³ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si, ³⁴ “Gwa ụmụ Izrel, ‘N’ụbọchị nke iri na ise, n’ọnwa nke asaa, ka unu ga-amalite mmemme Ụlọ Ikwu ONYENWE ANYỊ. A ga-eme ya ụbọchị asaa. ³⁵ N’ụbọchị nke mbụ bụ ụbọchị mkpọkọta dị nsọ. Onye ọbụla

agaghị arụ ọrụ n'ụbọchị ahu. ³⁶ N'ụbọchị ọbụla n'ime ụbọchị asaa ndị a niile ka a ga-ewetara ONYENWE ANYỊ onyinye site n'ọkụ. N'ụbọchị nke asatọ ka mkpokọta dị nsọ ga-adi. A ga-achụ aja nsure ọkụ nye ONYENWE ANYỊ, n'ụbọchị a. Ọ bụ mkpokọta mmechi, n'ihị ya, a gaghị arụ ọrụ ọbụla n'ụbọchị ahu.

³⁷ (“ Ndi a bụ mmemme a kara aka, mgbe a ga-ekwusa mkpokọta dị nsọ maka iwetara ONYENWE ANYỊ onyinye nri, ya bụ, onyinye aja nsure ọkụ, na onyinye mkpuru ọka, na aja dị iche iche, na onyinye ihe ọhụhụ dika e si hazie na ọ ga-na-adi kwa ụbọchị. ³⁸ Unu ga-enye onyinye ndi a, tinyere onyinye a na-enye ONYENWE ANYỊ n'ụbọchị izuike, na tinyere onyinye ndi ọzọ unu na-enye na ihe ndi ọzọ unu kwere na nkwa, na onyinye afo ofufu niile unu na-enye ONYENWE ANYI.)

³⁹ “ Ya mere, malite n'ụbọchị nke iri na ise nke ọnwaa asaa, mgbe unu webatasiri ihe ubi unu, meere n'onyenwe anyi mmemme ụbọchị asaa, ụbọchị nke mbu, na ụbọchị nke asatọ ga-abu ụbọchị izuike. ⁴⁰ N'ụbọchị nke mbu, unu ga-ewere ufodu mkpuru osisi di mma nke si n'osisi unu na-amị mkpuru, gbutekwa igu nkwa, na alaka osisi nwere ahijia ndu, na osisi popla, jiri ha mee mmemme obi uto n'ihu ONYENWE ANYI Chineke unu ụbọchị asaa. ⁴¹ Mmemme ụbọchị asaa a ga-adi nye ONYENWE ANYI n'afọ niile, site n'ogbo ruo n'ogbo unu niile. Ọ bukwa n'onwa nke asaa ka unu ga-eme mmemme a. ⁴² N'oge mmemme a, umu Izrel niile ga-ebi n'ulo e ji alaka osisi na ahijia wuo ụbọchị asaa. Umu

afọ Izrel niile ga-ebi n'ụlọ dị otu a. ⁴³ Nke a ga-echetara ọgbọ ụmụ Izrel niile na mgbe m kpoọtara unu site n'ala Ijpt, unu biri n'ụlọ e ji osisi na ahịhia wuo n'ọzara. Abụ m ONYENWE ANYỊ Chineke unu.'”

⁴⁴ Mosis gwara ụmụ Izrel ihe gbasara mmemme niile a kara aka nye ONYENWE ANYỊ.

24

Iheokụ na mmanụ ya

¹ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si, ² “Nye ndị Izrel niile iwu ka ha wetara gi mmanụ oliv asuru asu, nke a na-agwaghị ihe, maka itinye n'iheokụ ime ka okụ oriọna na-enwu mgbe niile. ³ Na mputa nke akwa mgbochi nke kpuchiri igbe Ihe Ama ahụ, n'ime ụlọ nzute, Eron ga-amụnye oriọna ndị ahụ n'ihu ONYENWE ANYỊ mgbe niile, site n'uhuruchi ruo n'ụtutu. Nke a bụ ụkpuru ga-adigide nye ọgbọ niile dị n'ihu. ⁴ Ihe okụ ọlaedo a nuchara anucha ndị ahụ doo n'elu ihe idokwasị oriọna, n'ihu ONYENWE ANYỊ ga na-enwu okụ mgbe niile.

Achicha na-adị n'ihu ONYENWE ANYỊ

⁵ “Were ọka a kworo nke oma mee ogbe achicha iri na abuo. Jiri ihe ruru iko ọka asato mee otu ogbe achicha obula. ⁶ Doo achicha ndi a n'ahiri abuo n'elu tebul ahụ e ji ọlaedo a nuchara anucha kpuo, nke di n'ihu ONYENWE ANYI. Ogbe achicha isii ga-adi n'otu ahiri. ⁷ N'ogologo ahiri obula tinye insensi a na-agwaghị ihe, ka o buru ihe nochiri achicha ndi a dika onyinye nsure oku nye ONYENWE ANYI.

⁸ A ga-edo achicha ndi a n'ihu ONYENWE ANYI oge niile, ubochi izuike niile, n'onodu umu Izrel, dika ogbugba ndu ebighi ebi. ⁹ O diri Eron na umu ya ndi ikom, bu ndi ga-eri ya n'ime n'ebe nsọ ahụ, n'ihhi na o bu oke dikarisiri nsọ, site n'oke ha mgbe niile, nke sitere n'onyinye nsure oku e chere nye ONYENWE ANYI."

Onwu onye kochara ONYENWE ANYI

¹⁰ Otu nwokorobia, nke nna ya bu onye Ijpt ma nne ya bu onye Izrel, sitere n'etiti umu Izrel puta. O ruo na nwoke a nne ya bu onye Izrel na otu n'ime ndi ikom Izrel malitere ilu ogo.

¹¹ Mgbe ha na-alu ogo ahụ nwoke ahụ nne ya bu onye Izrel kwuluru Aha ahụ kochaa ya. N'ihhi ya, a kporo ya ikpe n'ihu Mosis. (Aha nne ya bu Shelomit, nwa Dibri, onye ebo Dan.) ¹² Ha tinyere nwoke ahụ n'ulo mkporo na-eche ka ha nu okwu ONYENWE ANYI, imata ihe ha ga-eme ya.

¹³ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYI gwara Mosis si, ¹⁴ "Kpuru onye nkwulu ahụ gaa n'azu obodo. Ndi niile nuru okwu ahụ o kwuru ga-ebikwasị ya aka ha n'isi. Mgbe ahụ, ogbakọ Izrel niile ga-eji nkume tugbuo ya. ¹⁵ Gwa umu Izrel okwu si ha, 'Onye obula kochara Chineke ya ga-ebu mmehie ya n'isi ya. ¹⁶ Onye obula kwuluru aha ONYENWE ANYI ka a ga-egbu. Mmadu niile ga-agbakọ jiri nkume tugbuo onye ahụ. Onye obula kwuluru Aha ahụ, maobu obia, maobu nwa afo ala, ka a ga-egbu.

¹⁷ " 'Onye obula gburu mmadu ka a ga-egbu.

¹⁸ Onye gburu anu ulo na-abughi nke ya, ga-akwughachi ugwo ya. Ndu ga-alara ndu.

19 Onye ọbụla merurụ mmadụ ibe ya ahụ, a ga-emerukwa onye ahụ ahụ n'ebe o merurụ ibe ya ahụ. 20 Onye tijiri mmadụ ọkpukpu, a ga-etiji ọkpukpu nke ya. Anya ga-alara anya, eze ga-alakwa eze. Otu e si meruo mmadụ ahụ, ka a ga-esi meruokwa onye merurụ ya ahụ. 21 Onye ọbụla gburu anụ ụlọ onye ọzọ, ga-akwụ ugwo ya. Ma a ga-egbu onye ọbụla gburu mmadụ. 22 Unu ga-enwe otu iwu nke ga-adị nye ndị amurụ n'ala, dīkwara ndị ọbịa niile. Abụ m ONYENWE ANYỊ Chineke unu.'”

23 Mgbe ahụ, Mosis gwara ndị Izrel okwu, n'ihī ya ha dōkpūrū onye nkwulu ahụ puo n'azu obodo, jiri nkume tugbuo ya n'ebe ahụ, dika ONYENWE ANYỊ nyere Mosis n'iwu.

25

Afo izuike

1 ONYENWE ANYỊ gwara Mosis okwu n'ugwu Sainai si ya, 2 “Gwa umu Izrel si ha, 'Mgbe unu batara n'ala ahụ m ga-enye unu, unu ga-eme ka ala ahụ nwee afo izuike nke ya nye ONYENWE ANYỊ. 3 Afo isii ka unu ga-aku ihe n'ubi, afo isii ka unu ga-ewe ihe ubi, kwachaakwa alaka osisi vaini unu. 4 Ma mgbe o ruru afo nke asaa, unu ga-ahapu ala ubi unu ka o zuo ike, afo izuike nye ONYENWE ANYỊ. Unu akula ihe ọbula n'ubi unu maobu kwachaa osisi vaini unu. 5 Unu agaghi ewe ihe ubi ọbula ga-epuputara onwe ha n'oge a, maobu tutuo mkpuru osisi vaini ndi ga-ada ada. N'ihī na afo ahụ bu afo ozuzu ike diri ala ubi niile. 6 Ihe ubi puputara n'ala ahụ niile n'afo izuike ahụ bu nri diri unu onwe unu, na ndi

odibo nwoke na nwanyi unu niile, na onye i goro ọru, na onye ọbia bi n'etiti unu. ⁷ Ihe ubi ahụ dīkwara anụ ụlọ gị, na anụ ọhia bi n'ala gị. Ihe ọbụla puputara n'ala bụ ihe unu ga-eri.

Afọ iri ise nke inwere onwe

⁸ “Guputa afọ izuike asaa, afọ asaa, ụzọ asaa. Ngụkọ afọ izuike ndị a niile ga-enye iri afọ anọ na itoolu. ⁹ N'ụbọchị nke iri nke ọnwaa asaa, zipụ onye ga-egbu opi ike, ya bụ, n'ụbọchị mkpuchi mmehie, a ga-egbu opi ike n'ala Izrel niile. ¹⁰ Doonụ afọ nke iri ise ahụ nsọ, kwusaakwa inwere onwe nye mmadụ niile n'ala ahụ niile. Afọ ahụ ga-abụ afọ inwere onwe* nye unu. Onye ọbụla n'ime unu ga-alaghachi n'ihe onwunwe nke ezinaụlọ ya, onye ọbụla kwa ga-alaghachi n'agburu ya. ¹¹ Afọ nke iri ise bụ afọ inwere onwe nye unu. A gaghị akụ ihe ọbụla n'ubi, a gakwaghị ewe ihe ubi ọbụla puputara n'onwe ya, maọbụ mkpuru osisi vainị mịrị n'onwe ya. ¹² Ọ bụ afọ inwere onwe, burukwa afọ dị nsọ nye unu, nke onye ọbụla ga-eri naanị ihe e wetara n'ubi.

¹³ “Onye ọbụla ga-alaghachi n'ihe onwunwe nke ya, n'afọ inwere onwe a.

¹⁴ “Ọ buru na i resiri onye agbataobi gị ala, maọbụ na o nwere nke ọ zuru site n'aka gị, unu aghogbula ibe unu. ¹⁵ I ga-azuru ala site n'aka onye agbataobi dika ọnuogugu afọ si di site n'afọ inwere onwe. Ha ga-eresi gị ya dika ọnuogugu afọ ole foduru maka ikọ ihe n'ala ahụ. ¹⁶ Ọ buru

* **25:10** 25:10 Inwere onwe putara mmeri maobu Jubili.

na a zuru ala ahụ nso nso mmemme iri afọ ise a, onuahia ala ahụ ga-adị ala, o burukwanu na o di anya site na mmemme ahụ, onuahia ya ga-adị elu, n'ih i na ugwo onye ahụ na-akwu bu ugwo ugboro ole o ga-aku ihe n'ala ahụ. ¹⁷ Unu emegbula ibe unu kama tuonu egwu Chineke unu. Abụ m ONYENWE ANYI Chineke unu.

¹⁸ “ ‘Gbasoonu ukpuru m, ma lezie anya imezu ihe m nyere n'iwu, ka unu nwee ike ibi obi udo n'ala ahụ. ¹⁹ Mgbe ahụ, ala ga-amị mkpuru ya, unu ga-eriju afọ, birikwa n'ala ahụ n'udo. ²⁰ Unu nwere ike juo ajuju si, “Gini ka anyi ga-eri n'afọ nke asaa ahụ ebe o bu na anyi agaghi aku ihe obula, maobu wee ihe ubi obula n'afọ ahụ?” ²¹ Aga m ezitere unu ngozi di ukwu n'afọ nke isii, nke ga-eme ka ala mee ihe omume nke ga-ezuru unu afọ ato. ²² Mgbe unu ga-aku ihe ubi n'afọ nke asato unu ga na-eri site n'owuwe ihe ubi ochie unu tutu ruo n'afọ nke itoolu mgbe unu ga-ewebata ihe ubi ohuru.

²³ “ ‘Chetanu na ala bu nke m, n'ih i nke a, o kwesighi ka unu ree ala obula kpamkpam. Unu bu naani ndi obia na ndi nlekota nye m. ²⁴ N'ala obibi unu niile, unu ga-enye ohere maka mgbaputa ala erere ere.

²⁵ “ ‘O buru na otu onye n'ime unu aghoo onye ogbenye si otu a ree ala ya, nwanna ya di ya nso ga-abia gbaputa ala ahụ. ²⁶ O buru na-enweghi onye ga-agbaputa ala ahụ nye ha, ma ha mesia ghoo ndi bara uba nwekwa ihe ga-ezu igbaputa ala ahụ n'onwe ha. ²⁷ A ga-agu afọ ole gara site na mgbe o rere ala ahụ, nyeghachi ya ego ole o kwesiri inweta. Onye rere ala ga-alaghachikwa

n'ala ya. ²⁸ Ọ buru na onyenwe ya enweghi ike ichota ego o ga-eji gbara ya, ala ahụ ga-adị n'aka onye ahụ zuru ya tutu ruo n'afọ inwere onwe. Mgbe ahụ o ga-ewerekwa ala ahụ nyeghachi ya onye resiri ya.

²⁹ “ ‘Onye obula rere ulo obibi di n'obodo e ji mgbidi gbaa gburugburu nwere ikike mgbaputa ya naani mgbe otu afọ zuru site na mgbe e rere ya. N'oge ahụ ka onye rere ya nwere ike igbaghachi ya. ³⁰ Ọ buru na a gbaputaghi ya tupu otu afọ agafee, ulo ahụ di n'ime obodo nwere mgbidi ga-abu nke onye ahụ zuru ya mgbe niile, burukwa nke umu umu ya. A gaghi enyeghachikwa ya mgbe afọ inwere onwe ruru. ³¹ Ma ulo ndi di n'obodo nta na-enweghi mgbidi a ga-agu ha dika ihe di n'oha. E nwere ike igbaputa ha, ha bukwa nke a ga-eweghachite mgbe afọ inwere onwe ruru.

³² “ ‘Ma banyere obodo niile nke ndi Livayi di iche iche. Ha nwere ikike igbaputa ulo ha di n'ime nketa ha mgbe obula. ³³ Ihe onwunwe ndi Livayi bu nke e nwere ike igbaputa, bu ndi a, ulo niile e rere nke di n'obodo ha nwere. O ga-abu n'afọ inwere onwe ka aga enwetaghachi ha, n'ihi na ulo ndi ahụ di n'obodo ndi Livayi bu naani oke ha nwere n'etiti umu Izrel. ³⁴ Ma a gaghi ere ala ebe ita nri nke anu ulo gbara obodo ha gburugburu ere, n'ihi o bu ihe ha nwee n'oha ruo ebighi ebi.

³⁵ “ ‘O buru na nwanne gi adaa ogbenye ruo na o nweghi ike inyere onwe ya aka, o di gi n'aka inyere ya aka, kpobata ya ka o bia biri n'ulo gi

dịka ị ga-esi kpọbata onye ọbịa. N'ụzọ dị otu a, ọ ga-anọgide biri n'etiti unu. ³⁶ Tụọ egwu Chineke, kwerekwa ka nwanna ị soro ị biri n'ala ahụ. A nakwala ụma maọbụ ọmụrụnwa ọbụla.† ³⁷ Ị gaghị ana ọmụrụnwa n'ego i gbazinyere ha, maọbụ rie uru site na nri i resiri ha. ³⁸ Mụ onwe m bụ ONYENWE ANYỊ Chineke unu, onye kpọputara unu site n'ala Ijipt, inye unu ala Kenan, na ị bụ Chineke unu.

³⁹ “ Ọ bụrụ na onye Izrel ọbụla adaa ogbenye, resi ị onwe ya, emela ka o jere ị ozi dịka onye ohu. ⁴⁰ Kama ị ga-emeso ya mmeso dịka ị ga-esi meso onye ọrụ e goro ego, maọbụ dịka onye ọbịa nọ n'etiti unu. Ọ ga-ejere ị ozi tutu ruo afọ inwere onwe. ⁴¹ N'afọ ahụ, ị ga-ahapụ ha na ụmụ ha ka ha laghachikwuru ndị ikwu ha, si otu a nwetaghachi ala ubi ị n'ezinaụlọ ha. ⁴² N'ihia na a kpọputara m ndị Izrel site n'ala Ijipt ka ha bụrụ ndị na-ejere m ozi. Ya mere, a gaghị ere ha mgbe ọbụla dịka ohu. ⁴³ A gakwaghị emegbu ha n'ụzọ ị njọ.‡ Tụọ egwu Chineke unu.

⁴⁴ “ Ma unu nwere ike gbara ndị ohu nwoke maọbụ nwanyi site n'etiti ndị mba ọzọ niile bi n'akụkụ unu. Unu nwere ike site n'ebe ahụ zuta ndị ohu. ⁴⁵ Unu nwere ike ịzụ ndị ohu site n'etiti ndị mbiarambịa bi n'etiti unu, maọbụ site n'etiti ndị agbụrụ ha a mụrụ n'ala Izrel. Ndị ị otu a ga-abụkwa ihe onwunwe unu. ⁴⁶ Unu nwere ike kenye ha ụmụ unu dịka ihe nketa, ma mee ha ndị ohu unu ụbọchị ndụ ha niile. Ma unu agaghị eji aka ike chịa onye Izrel ibe unu.

† **25:36** 25:36 Ọpụ 22:25 ‡ **25:43** 25:43 Ọpụ 1:13

47 “ ‘Ọ bụrụ na onye ọbịa bi n’etiti unu aghọọ ọgaranya, ma otu n’ime ụmụnna unu adaa ọgbenye were onwe ya resi onye ọbịa ahụ bi n’etiti unu, maọbụ were onwe ya resi nwanna ndị ikwu onye ọbịa ahụ, 48 ha nwere ikike igbaputa ya mgbe ha resiri onwe ha. Otu n’ime ụmụnna ya nwere ike gbaputa ha. 49 Nwanne nne ya, maọbụ nwanne nna ya, maọbụ nwanna n’ikwu ha§ ọbụla nwere ike igbaputa ya. Ọ nwekwara ike igbaputa onwe ya ma ọ bụrụ na ọ kpata ego. 50 Ya na onye ahụ o resiri onwe ya ga-agụ afo ole ọ bụ site na mgbe o rere onwe ya ruo n’afọ inwere onwe. Ego a ga-akwụ n’ihi igbaputa ya ga-abụ ego ọ ga-efu ikwụ ohu ọzọ ụgwọ iru ọrụ ọnuogugụ afo ndị ahụ niile. 51 Ọ bụrụ n’otutu afo fọdurụ, ọ ga-esite n’onu ego e rere ha kwuo nke di ukwu dika ego mgbaputa ha. Naani ihe ntakiri ga-apu n’ime ego ahụ. 52 Ọ bụrụ naani afo ole na ole fọdurụ tupu afo inwere onwe eruo, ọ ga-aguko ihe ego ahụ putara, kwuo ya maka igbara onwe ya dika o kwesiri. 53 A ga-emeso ha dika ndi ọrụ e goro ego kwa afo, ma i ga-ahụ na onye ha no n’okpuru ya agaghị eji aka ike chja ha.

54 “ ‘Ma ọ bụrụ na e nweghi ike gbaputa ya site n’uzo ndi a niile, ya na umu ya ga-enwere onwe ha mgbe afo inwere onwe ahụ zuru. 55 N’ihi na mu ka umu Izrel bu ndi ohu nye. Ha bu ndi ohu m, ndi m kpoputara site n’ala Ijpt. Mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke unu.

§ 25:49 25:49 Nwanna Onye ahụ ga-abụ nwa nwoke nwanne nna ya.

26

Ugwọ ọrụ nrube isi

¹ “Unu emerela onwe unu arusi* ọbula, maọbu guzobe oyiya apiri api, maọbu ogidi nkume ọbula ọto, nye onwe unu. Unu edokwala nkume a piri api ọbula n’ala unu maka ikpo isiala nye ya. Abụ m ONYENWE ANYI Chineke unu.

² “Debenụ iwu niile m nyere maka ubochi Izuike m,† sọpukwaranụ ebe nsọ m. Abụ m ONYENWE ANYI.

³ “O buru na unu ejegharịa n’ukpuru m, lezie anya debe iwu m niile, ⁴ aga m enye unu mmiri ozuzo n’oge ya, nke ga-eme ka ala unu mja otutu ihe ubi. Osi unu niile ga-ejuputakwa na mkpuru mgbe niile. ⁵ Unu ga-anogide na-azocha oka tutu ruo mgbe unu ga-aghọ mkpuru vaini unu, owuwe ihe ubi mkpuru vaini unu ga-adigidekwa ruo oge iku mkpuru n’ubi. N’uzo di otu a, unu ga-enwe nri ga-ezuru unu, unu ga-ebikwa n’udo n’ala unu.

⁶ “Aga m eme ka udo diri n’ala ahụ, unu ga-edina ala, o dighikwa onye ga-eme ka unu tuo egwu ọbula. Aga m ewezuga site n’etiti unu ajo anu ohia, mma agha agaghị esitekwa n’ala unu bi n’ime ya gafee. ⁷ Unu ga-achụ ndi iro unu oso. Ha ga-ada n’ihu unu site na mma agha. ⁸ Mmadu ise n’ime unu ga-achụ nari mmadu oso. Nari mmadu n’etiti unu ga-achukwa iri puku mmadu oso. Ndi iro unu ga-ada n’ihu unu site na mma agha.

* **26:1** 26:1 Ọpụ 20:4 † **26:2** 26:2 Lev 19:30

9 “ ‘Aga m eji ihuoma leta unu, mee ka unu mubaa ma juputa n’onuogugu. Aga m eme ka ogbugba ndu m n’ebe unu no digide. 10 Unu ga-enwebiga mkpuru ubi oke ruo na mgbe unu ka no na-eri ndi ochie unu ga-ewezuga ha n’akuku maka inye ohere iwebata ihe ubi ohuru. 11 Aga m eme ka ebe obibi m diri n’etiti unu. Agaghi m aso unu oyi. 12 Aga m ejeghari n’etiti unu, buru Chineke unu, unu ga-abukwa ndi m. 13 N’ihi na abu m ONYENWE ANYI Chineke unu onye kpoputara unu site n’ala Ijpt, ka unu ghara ibu ndi ohu ozo. Etijiela m mkporo igwe‡ nke ibu ohu unu, mee ka unu buru ndi ji nganga ejeghari.

Ahuhu n’ihi Nnupu isi

14 “ ‘Ma o buru na unuaju ige m nti, jukwa imezu ihe ndi a m nyere unu iwu ya, 15 o buru na unuaju igbaso ukpuru m, so o iwu m ndi a oyi, si otu a mebie ogbugba ndu m, 16 mgbe ahụ, aga m eme ka oke ujo, na oria na-ebibi ebibi, na ahụ oku, biakwasị unu. Oria ndi a ga-eme ka anya unu daa mba, o ga-eripiakwa anu ahụ unu. Unu ga-aku mkpuru ubi n’ubi unu ma ndi iro unu ga-eri ha. 17 Aga m eguzo megide unu n’oge ibu agha, mee ka ndi iro unu merie unu n’agha. Unu ga-agba oso mgbe onye obula na-adighi achu unu oso. Ndi kporo unu asi ga-achikwa unu.

18 “ ‘O buru na unu anogidesie ike ju ige m nti n’agbanyeghi ihe ndi a, aga m enye unu ntaramahuhu di okpukpu asaa n’ihi mmehie

‡ 26:13 26:13 Ya bu, yoku

unu. ¹⁹ Aga m etiji ịnya isi nganga unu, mee ka mbara eluigwe dịrị unu dika igwe, elu ala unu na-azọkwasi ụkwụ ga-adikwa dika bronz. ²⁰ Unu ga-adogbu onwe unu n'ọrụ n'efu, n'ihị na ala unu agaghị emepụtara unu ihe omume ya, osisi nke ala unu agaghị amikwa mkpuru ya.

²¹ “ ‘Ọ burukwa na mgbe nke a mesiri, unu anogidekwa ju ime ihe m nyere n'iwu, aga m eme ka ntaramahuhu unu diri ukwu, ugboro asaa ozo, n'ihị mmehie unu. ²² Aga m ezite anu ohia megide unu. Ha ga-adogbu umu unu, bibie anu ulo unu, meekwa ka unu di nta n'onuogugu, ruo na ndi a ga-ahu n'okporoozo unu ga-adị ole na ole.

²³ “ ‘Ọ burukwa na unu anogide ju ido aka na nti m, chie nti nogide na-ebu agha nnupu isi unu megide m, ²⁴ mu onwe m ga-ebu agha megide unu. Aga m eti unu ugbo ihe otiti asaa, n'ihị mmehie unu. ²⁵ Aga m ewebata mma agha n'ebe unu no, ibo obo n'ihị ogbugba ndu m unu mebiri. Mgbe unu ga-agba oso gbaba n'obodo unu, aga m ezite ihe mbibi ga-ebibi unu n'ebe ahụ. Aga m enyefekwa unu n'aka ndi iro unu. ²⁶ Aga m eme ka unu hapu inwe ihe oriri gazuru unu. Otu ite nri naani ka ndi inyom iri ga-eji sie nri ha nwere. Ha ga-eji ihe otutu tuo ya mgbe ha na-eke ya. Unu ga-eri ya, ma afo agaghị eju unu.

²⁷ “ ‘Ọ burukwa na unu agaa n'ihu ju ige m nti n'agbanyeghi ihe ndi a, nogide na-emegide m, ²⁸ mgbe ahụ, aga m egosi unu oke iwe m, nye unu ntaramahuhu di okpukpu asaa n'ihị mmehie unu. ²⁹ Unu ga-eri anu umu unu ndi ikom, na

anụ ụmụ unu ndị inyom. ³⁰ Aga m ebibikwa ụlọ arụsị unu niile dị n'elu ugwu, gbutuo ebe ichụ aja niile unu na-esure ihe nsure oku na-esi isi. Aga m atukọta ozu unu n'elu arụsị unu na-enweghị ume ndụ, ka unu buru ihe m na-asọ oyi. ³¹ Aga m eme ka obodo unu niile togboro n'efu, kudasiakwa ebe nsọ unu niile. Agaghị m anabatakwa isisi uto nke aja unu. ³² Aga m eme ka ala unu togboro n'efu, mee ka onodu idi ala unu buru ihe ga-eju ndi iro unu ga-ebi n'ime ya anya. ³³ Aga m achusa unu na mba niile, miputa mma agha m jiri ya chuso unu oso. Ala unu gatogboro n'efu, a ga-etikpokwa obodo unu niile. ³⁴ Mgbe ahụ, ala ahụ ga-ezu ike, ogologo oge ndi ahụ niile o gatogboro n'efu. Mgbe unu ga-anọ dika ndi ohu n'ala ndi iro unu. Ala ahụ ga-ezu ike, imejuputa afo izuike ya niile. ³⁵ Ogologo oge niile ala ahụ togboro n'efu, ala ahụ ga-ezu ike, udi izuike o na-enweghị n'afọ izuike ndi ahụ unu bi n'ime ya.

³⁶ “ ‘Ma ndi ahụ foduru ndu n'ime unu, aga m etinye ida mba n'obi ha n'ala ndi iro ha. Mkpotu ahijia nke ifufe na-ebughari ga-eme ka ha gbapu oso. Ha ga-agba oso dika ndi si n'ihu mma agha na-agba oso. Ha ga-ada mgbe onye obula na-adighi achu ha oso. ³⁷ N'ezie, ha ga-agba oso mgbe onye obula na-adighi achu ha oso. Ha ga-adagide ibe ha mgbe ha na-agba oso a, dika ndi si n'ebe a na-alu agha na-agbapu oso. Unu agaghị enwe ike iguzo n'ihu ndi iro unu. ³⁸ Unu ga-ala n'iyi n'etiti ndi mba ozo, ala ndi iro unu ga-eri unu. ³⁹ Ndi ahụ a hapuru na ndu n'etiti unu ga-

ata ahụhụ n'ala ndị iro ha n'ihị mmehie ha. Ha ga-atakwa ahụhụ n'ihị mmehie nke nna nna ha.

⁴⁰ “ ‘Ma ọ buru na ha ekwuputa mmehie§ ha niile, na mmehie niile nke ndị nna nna na ha na ha mehiere megide m, mmehie ekwesighi ntukwasị obi ha, na mmehie nnupu isi ha, nke ha mehiere megide m, ⁴¹ nke mere ka m doo onwe m imegide ha, na izipu ha gaa n'ala ndị iro ha, ọ buru na ha eweda onwe ha ala nabata ntaramahụhụ m nyere ha n'ihị mmehie ha ⁴² aga m echeta ọgbugba ndu mu na Jekob gbara, ọgbugba ndu mu na Aizik gbara, na ọgbugba ndu mu na Ebrahim gbara. Aga m echeta ala ahụ. ⁴³ Ma ala ahụ aghaghị itogboro n'efu. O ghakwaghị inwezu izuike ruuru ya, oge ndị ahụ ọ togboro n'efu, mgbe ha na-ebighi n'ime ya. Ha ga-anata ntaramahụhụ ruuru ha n'ihị na ha juru iwu m, sookwa ukpuru m oyi. ⁴⁴ Ma ewezugakwa ihe ndi a niile, agaghị m ajụ ha,* maobu soo ha oyi, ruo na ibibi ha kpamkpam mgbe ahụ ha no n'ala ndi iro ha. Agakwaghị m emebi ọgbugba ndu† mu na ha gbara n'ihị na abụ m Onyenwe anyi Chineke ha. ⁴⁵ Kama n'ihị ha, aga m echeta ọgbugba ndu ahụ mu na nna nna ha gbara, ibu Chineke ha, ndi ahụ m kpoputara site n'ala Ijpt n'ihu mba niile. Abụ m ONYENWE ANYI.' ”

⁴⁶ Ndi a bu iwu, na ukpuru na ndumodu ONYENWE ANYI guzobere n'ugwu Sainai, n'etiti ya onwe ya, na umu Izrel, site n'aka Mosis.‡

§ **26:40** 26:40 1Jon 1:9 * **26:44** 26:44 Rom 11:2 † **26:44** 26:44 Dit 4:31 ‡ **26:46** 26:46 Lev 7:38; 27:34

27

Iwu banyere nkwa dị iche iche

¹ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis okwu si ya, ² “Gwa ụmụ Izrel si ha, ‘Ọ bụrụ na mmadụ e kwee nkwa pụrụ iche iji mmadụ nye ONYENWE ANYỊ onyinye, ihe ndị a ka ọ ga-eji gbara onye ahụ: ³ n’isi nwoke ọbụla gbara iri afọ abụọ ruo iri afọ isii, ọ ga-akwụ iri ọlaọcha shekel ise, dika ihe otutu ebe nsọ si dị. ⁴ N’isi nwanyị ọbụla gbara iri afọ abụọ ruo iri afọ isii ọ ga-enye iri ọlaọcha shekel atọ. ⁵ N’isi nwoke gbara afọ ise ruo iri afọ abụọ, ọ ga-enye iri ọlaọcha shekel abụọ. N’isi nwanyị gbara afọ ise ruo iri afọ abụọ, ọ ga-enye ọlaọcha shekel iri. ⁶ A ga-akwuru nwantakiri nwoke gbara site otu onwa ruo afọ ise, ọlaọcha shekel ise, kwuora nwantakiri nwanyị gbara otu onwa ruo afọ ise ọlaọcha shekel atọ. ⁷ N’isi nwoke gafere iri afọ isi, a ga-enye ọlaọcha shekel iri na ise. N’isi nwanyị gafere iri afọ isi a ga-enye ọlaọcha shekel iri. ⁸ Ọ bụrụ na e nwee onye ogbenye na-enweghi ego ọ ga-eji kwuo ugwo ndi a, a ga-akpotara ya onye nchajaja, onye ga-ekwubi ihe onye ahụ kwere nkwa ga-akwụ dika ego o nwere ruru.

⁹ “ ‘Ọ bụrụ anụ ulọ di mma inye ONYENWE ANYI dika onyinye ka e kwere nkwa inye, anụ ulọ e nyere ONYENWE ANYI ga-agho ihe di nsọ. ¹⁰ Onye kwere nkwa inye ya enweghi ike iji anụ ulọ nke ahụ ya na-ezughị oke gbanwere anụ ulọ ahụ na-enweghi ntupọ. O nwekwaghị ike iji anụ ulọ ahụ na-enweghi ntupọ gbanwere nke anụ ahụ ya na-ezughị oke. Ọ bụrụ na o mee otu a, anụ

ulo nke mbu, na nke abuo, ga-abu ihe di nsọ. ¹¹ O buru na anu ulo o ji kwee nkwa bu anu ulo ruru aru,* udi anu ulo ahụ a juru inabata dika onyinye maka iji ya choo aja nye ONYENWE ANYI, a ga-akputara onye nchujaja anu ulo ahụ. ¹² O bu ya ka o diri ikpebi ma anu ulo ahụ o di mma, ma o joro njo. Onu ego obula onye nchujaja kpebiri, ka onye wetara anu ulo ahụ ga-akwu. ¹³ O buru na onye nwe anu ulo ahụ achoo igbara ya, o ga-akwu ugwo anu ulo ahụ, tukwasikwa n'elu ya otu uzo n'ime uzo ise nke onuahia anu ulo ahụ.

¹⁴ “ ‘O buru na mmadu enye ulo ya, dika ihe ga-adi nsọ nye ONYENWE ANYI, onye nchujaja ga-ekpebi maobu ulo di mma, ma o bukwanu ulo joro njo. O ga-ekwukwa ihe bu onuahia ulo ahụ.

¹⁵ O buru na onye ahụ nke na-edo ulo ya nsọ achoo igbara ya, o ga-akwu onuahia ulo ahụ, tukwasikwa n'elu ya otu uzo n'ime uzo ise nke onuahia ulo ahụ. Emesia, ulo ahụ ga-abukwa nke ya.

¹⁶ “ ‘O buru na mmadu ewere mpaghara ala ubi ezinaulo ya nye ONYENWE ANYI ka ihe ido nsọ, ihe a ga-eji mata onuahia ala ahụ ga-abu udi ihe ubi e nwere ike iku n'ime ya. Onuahia ala ubi e nwere ike ikunye oka bali ruru otu ihe otutu homa, ga-abu iri mkpuru ego olocha shekel ise.

¹⁷ O buru n'ime afo inwere onwe ka o doro ala ahụ nsọ, agaghị agbanwe onuahia ya. ¹⁸ Ma o buru na o doro ala ahụ nsọ mgbe afo inwe onwe ahụ gafere, onye nchujaja ga-agukoro ya onuahia

* **27:11** 27:11 Anu ulo ruru aru Ndi a bu anu ndi ahụ a juru inabata maka i ji choo aja, ha bu inyinya, inyinya kamel na inyinya ibu.

ya dika afo ole o foduru mgbe mmemme afo inwere onwe ozo ga-adi. A ga-ewebilatakwa ihe onuahia ya ruru. ¹⁹ O buru na onye doro ala ahụ nsọ achoo igbara ala ya, o ga-akwu onuahia ahụ onye nchaja kpebiri, tukwasị ya ego ruru otu uzọ n'ime uzọ ise nke onuahia ala ahụ. Mgbe ahụ ala ahụ ga-abukwa nke ya. ²⁰ O buru na o gbaputaghị ala ahụ, maobu na o resila ya onye ozo, a gaghị agbaputakwa ala ahụ ozo. ²¹ Mgbe mmemme afo inwere onwe ruru, ala ahụ ga-agho ala di nsọ, ala e doro nsọ nye ONYENWE ANYI. Ndi nchaja ga-ewere ya ka o buru nke ha.

²² “ ‘O buru na mmadu e doro ONYENWE ANYI ala ubi o zuru azu nsọ, nke na-abughị ala ezinaulo ha, ²³ onye nchaja ga-agu afo ole o foduru ruo mmemme afo inwere onwe. O ga-agwa onye ahụ ego ole o ga-akwu n'ihia ya. Ego obula o kwuru n'ubochi ahụ ga-abu ihe di nsọ nye ONYENWE ANYI. ²⁴ Mgbe afo inwere onwe ahụ zuru, onye nwe ala ahụ, ya bu onye ahụ e si n'aka ya zuo ya, ga-ewerekwa ala ya. ²⁵ Onuahia obula a ga-ekpebi ga-abu n'usoro dika shekel ebe nsọ si di. Iri gera abuo† ga-abu otu shekel.

²⁶ “ ‘A gaghị edo nwa mbu anumanu mutara nsọ maobu ehi maobu aturu n'ihia na ha bu nke ONYENWE ANYI. ²⁷ O buru otu n'ime anu ndi ahụ ruru aru, a ga-agbara ya n'onu ego nke akara bu onu ahia ya, tukwasikwa n'elu ya otu uzọ n'ime uzọ ise nke onuahia ya. O burukwanu na onye nwe anu ulo ahụ achoghị igbarakwa ya, a ga-ere ya n'onu ahia dika o ruru.

† 27:25 27:25 Opu 30:13

28 “ ‘A gaghị ere, maọbu gbara ihe ọbụla mmadu nwere, nke o doro nsọ† nye ONYENWE ANYI, maọbu mmadu, maọbu ala ezinaulo, maọbu anu ulo, n’ihi na ihe ọbụla nke e wezugara iche bu ihe dikarisiri nsọ nye ONYENWE ANYI.

29 “ ‘Mgbaputa ọbụla adighi nye onye ọbụla e doro nsọ nye mbibi. A ghaghị ime ka ọ nwuo.

30 “ ‘Otu uzọ n’ime uzọ iri nke ihe niile si n’ala, maọbu mkpuru oghigha nke ubi, maọbu mkpuru nke osisi miri, bu nke ONYENWE ANYI. Ha bu ihe nsọ diri ONYENWE ANYI. 31 Onye ọbụla choro igbara otu uzọ n’ime uzọ iri nke ihe ubi ya aghaghị ikwu onuahia ya, tukwasị ya otu uzọ n’ime uzọ ise nke onuahia e kwesiri ire ya. 32 Otu uzọ n’uzọ iri nke igwe ehi na aturu niile, anu nke iri ọbụla nke na-agabiga n’okpuru mkpanaka onye ozuzu aturu mgbe a na-agu ha onu, ga-abu ihe di nsọ nye ONYENWE ANYI. 33 A gaghị ahọ anu ulo a na-enye ONYENWE ANYI ahọ, ile ma ha di mma, maọbu na ha di njo. A gaghị agbanwekwa ha. O buru na a gbanwee ha, ndi e ji gbanwee ha na ndi a na-achọ igbanwe ga-aghọ ihe di nsọ, a gaghị agbarakwa ha.’ ”

34 Ndi a bu iwu ONYENWE ANYI nyere Mosis n’ugwu Sainai ka ọ nye umu Izrel.

† 27:28 27:28 Jos 6:15-17

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye ọḅuḅa igu
The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria:
Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ
onye ọḅuḅa igu

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baiḅḅuḅ Nḅo n'Igbo Ndḅ Ugbu a nke dḅrḅ onye ọḅuḅa igu

Ndḅ Biblica, Inc. degħarḅrḅ ya n'afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" ḅu akara e ji mara ḅḅo ọḅuḅ a, nke edebanyere dḅka iwu si kwado n'ḅḅo ọḅuḅ dḅ n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azḅm aḅḅa ndḅ Biblica, Inc. Ọ ḅu ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78